

**Vai Rūjienas novada pašvaldības rīcība,
nodrošinot kapsētu apsaimniekošanu un
ar kapsētu izmantošanu saistītos
pakalpojumus, ir likumīga un lietderīga?**

Rīga 2018

Latvijas Republikas
Valsts kontrole

Revīzijas ziņojums

Vai Rūjienas novada pašvaldības rīcība, nodrošinot kapsētu apsaimniekošanu un ar kapsētu izmantošanu saistītos pakalpojumus, ir likumīga un lietderīga?

2018.gada 7.februārī

Likumības un lietderības revīzija “Vai pašvaldību rīcība, nodrošinot kapsētu apsaimniekošanu un ar kapsētu izmantošanu saistītos pakalpojumus, ir likumīga un lietderīga?”

Revīzija veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles Piektā revīzijas departamenta 2017.gada 2.janvāra revīzijas uzdevumu Nr.2.4.1–1/2017

Vāka noformējumā izmantota fotogrāfija no Valsts kontroles revidentu arhīva

Cienījamais lasītāj!

Pašvaldības paveikto kapsētu apsaimniekošanas jomā iedzīvotāji novērtē, kad saskaras ar nepieciešamību apbedīt piederīgos vai tuviniekus un apkopjot viņu kapu vietas.

Pirmajā gadījumā iedzīvotāji sagaida saprotamus un ērti pieejamus pakalpojumus un skaidru maksājumu veikšanas kārtību, lai skumju brīdī netiktu apgrūtināti ar sarežģītām birokrātiskām procedūrām. Savukārt rūpēs par tuvinieku atdusas vietām iedzīvotājiem ir būtiski, cik labi iekārtota ir kapsētu infrastruktūra – vai ir sakopti celiņi, uzstādīti soliņi, ierīkotas ūdens ņemšanas vietas, pieejamas atkritumu urnas un nodrošināts viss cits nepieciešamais.

Revīzijā mēs rūpīgi izvērtējam visas šīs lietas, vienlaikus pievēršot uzmanību, vai informācija gan par obligāti veicamajiem maksājumiem, gan par pakalpojumiem un to saņemšanas kārtību, gan par apbedīto personu reģistriem, kas ļautu nepieciešamības gadījumā atrast savu piederīgo vai tuvinieku, ir pieejama iedzīvotājiem.

Informācijas pieejamībā būtiski ir ņemt vērā iedzīvotāju dažādās vajadzības un paradumus. Ja vieniem informāciju ērtāk ir iegūt pašvaldības mājas lapā internetā, tad citi šo informāciju vēlas saņemt pie kapu pārziņiem vai kapos izvietotajos informatīvajos standos.

Tā kā kapsētu izveide ir saistīta ar ievērojamām investīcijām un kapavietu pieejamības jautājums Rūjienas novadā ir aktuāls, tad ir svarīgi par to domāt savlaicīgi un plānot ilgtermiņā. Tāpēc mēs

izvērtējam arī pašvaldības plānos paredzētās darbības kapsētu turpmākai attīstībai.

Rūjienas novada pašvaldība ir izveidojusi skaidru un saprotamu apbedījumu uzskaites sistēmu, kas varētu noderēt kā labās prakses piemērs citām pašvaldībām, veikusi nozīmīgus infrastruktūras izveides pasākumus, savukārt nepieciešams pilnveidot informācijas nodrošinājumu un iekšējās kontroles.

Pateicamies Rūjienas novada pašvaldības vadībai un darbiniekiem par sadarbību, sniedzot revīzijas veikšanai nepieciešamo informāciju un paskaidrojumus, kā arī sniedzot viedokli par kapsētu apsaimniekošanas jomas tālāko attīstību valstī kopumā!

Revīzijas laikā izveidojusies konstruktīvā sadarbība dod mums pārliecību, ka nepieciešamie pilnveidojumi kapsētu pārvaldības un apsaimniekošanas jomā Rūjienas novadā tiks pilnvērtīgi ieviesti.

Ar cieņu
departamenta direktors

Edgars Korčagins

Saturs

Kopsavilkums	5
Motivācija	5
Galvenie secinājumi	6
Būtiskākie ieteikumi	7
Ziņojuma struktūra	8
Situācijas apraksts	9
Pašvaldības apraksts	11
1. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi iedzīvotājiem iespēju cieņpilni apbedīt aizgājēju, noorganizējot skaidru, vienkāršu procesu un ar to saistīto informāciju, kā arī ir nodrošinājusi kapsētu izmantošanai ērtu un pieejamu vidi?	14
1.1. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi iedzīvotājiem pilnīgu un precīzu informāciju par tās pārziņā esošās kapsētu infrastruktūras izmantošanu?	14
1.2. Vai Pašvaldība ir izveidojusi tādu apbedījumu vietu un apbedīšanas uzskaites sistēmu, kas ļauj pamatot Pašvaldības pieņemtos lēmumus kapsētu infrastruktūras paplašināšanā, kā arī nodrošina kvalitatīvu pakalpojumu?	16
Apbedījumu reģistrācija	16
Kapavietu uzskaitē, nekoptu kapavietu apsekošana	18
Kapsētās veikto darbību uzraudzība	20
1.3. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi iedzīvotājiem kapsētu izmantošanai ērtu un pieejamu vidi?	21
2. Vai Pašvaldībā izveidotā attīstības plānošanas un budžeta sistēma atbilst labai pārvaldībai un ļauj pamatot Pašvaldības finanšu resursu izlietojumu iedzīvotājiem prioritārām vajadzībām?	23
2.1. Vai Pašvaldībā ir noteikti konkrēti mērķi un uzdevumi, kas ir saistīti ar kapsētu infrastruktūras attīstību un kapsētu apsaimniekošanu?	23
Prioritāšu definēšana attīstības plānošanas dokumentos	23
Mērķu sasniegšanas uzraudzība	24

2.2. Vai budžeta plānošana Pašvaldībā tiek sasaistīta ar Pašvaldības attīstības mērķiem un uzdevumiem?	26
Alternatīvo risinājumu analīze.....	27
Budžeta plānošana	27
3. Vai Pašvaldības rīcība ar finanšu līdzekļiem, nodrošinot kapsētu infrastruktūras izveidi un uzturēšanu, ir ekonomiski pamatota?	29
Izdevumi kapsētu infrastruktūras attīstībai	29
Maksas pakalpojumu cenu noteikšana.....	30
Pašvaldības viedoklis	31
Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes.....	33
Termini un skaidrojumi	40
1.pielikums	41
Atsauces.....	43

Kopsavilkums

Motivācija

Ik dienu Latvijas kapsētās tiek apbedīti vidēji 78 mirušie. Lielākā daļa no vairāk nekā 1700 kapsētām ir pašvaldību pārziņā, taču liela daļa kapsētu pieder arī baznīcu draudzēm.

Kapsētu izveide un uzturēšana ir uzdots pašvaldībām, taču valstiskā līmenī nav reglamentēta, tāpēc pašvaldības pēc savas izpratnes saistošajos noteikumos reglamentē kapsētu izmantošanu un kapavietu iegūšanu, kā arī nosaka ar to saistītus maksājumus. Vienlaikus pašvaldības ar savu institūciju starpniecību iesaistās apbedīšanas tirgū, piedāvājot dažādus maksas pakalpojumus, tajā skaitā kapa rakšanu, inventāra nomu u.tml.

Ņemot vērā lielo pašvaldību skaitu valstī un to atšķirīgo rīcību ar kapsētu apsaimniekošanu saistīto jautājumu risināšanā, situācija var būtiski atšķirties pat blakus esošās pašvaldībās. Tādējādi piederīgajiem var būt sarežģīti iegūt tiem nepieciešamo ar kapavietas iegūšanu un apbedīšanu saistīto informāciju paaugstināta stresa apstākļos.

Revīzija tika veikta, lai izvērtētu, vai iedzīvotāji var pilnvērtīgi un viņiem ērtā veidā saņemt piederīgo apbedīšanai nepieciešamo informāciju un pakalpojumus, un lai apzinātu pašvaldību rīcību kapsētu izveidošanas un apsaimniekošanas jautājumu risināšanā, izvērtētu tās atbilstību normatīvajiem aktiem, kā arī novērtētu pašvaldību veikto darbību un tām izlietoto līdzekļu izmantošanas efektivitāti.

Revīzijas rezultātā paredzēts apkopot pašvaldību pozitīvo pieredzi un raksturot aizgājēja cieņpilnai apbedīšanai nepieciešamo darbību kopumu, tajā skaitā, vienkāršojot un uzlabojot iedzīvotājiem nepieciešamās informācijas iegūšanu.

Revīzijā kopumā tika vērtēta pašvaldību pārziņā esošo kapsētu izmantošana un apsaimniekošana, tajā skaitā kapsētu teritorijas un infrastruktūras attīstības plānošana un īstenošana, informācijas pieejamība, jomas darbības organizēšana un finansēšana, kā arī uzraudzība un kontrole.

Tika sagatavots informatīvs ziņojums, kurā norādīti būtiskākie konstatējumi, secinājumi, salīdzināta situācija pašvaldībās, tajā skaitā apzinot informāciju par jomas reglamentējumu un noteiktajiem

Revīzija ir veikta, lai sekmētu Pašvaldības pārziņā esošo kapsētu efektīvu pārvaldīšanu nolūkā nodrošināt aizgājēja cieņpilnai apbedīšanai nepieciešamo.

obligātajiem maksājumiem visās 119 pašvaldībās, kā arī pausts Valsts kontroles viedoklis par situāciju valstī kopumā.

Savukārt katrai no izlasē iekļautajām 11 pašvaldībām tika sagatavots atsevišķs ziņojums par kapsētu jomas apsaimniekošanu un attīstību, raksturojot un novērtējot katras pašvaldības darbību atbilstību normatīvajiem aktiem un lietderības aspektiem.

Lai sniegtu pilnīgu ieskatu kapsētu jomas organizācijas un finansēšanas modeļos, revīzijas izlasē tika iekļautas pašvaldības no visiem Latvijas novadiem ar atšķirīgu iedzīvotāju skaitu un sastāvu, atšķirīgu budžetu un administratīvi teritoriālo raksturojumu, kas ļāva aptvert dažādas reliģiskās konfesijas, tradīcijas, kā arī vērtēt atšķirīgus apsaimniekošanas modeļus, finanšu ietekmi uz jomas pakalpojumu nodrošinājumu.

Lai nodrošinātu revidentu secinājumu pārskatāmību, katras nodaļas sākumā norādīts viens vai vairāki vērtētie Pašvaldības darbības rādītāji un sniegts novērtējums, izmantojot luksofora principu: zaļš – vērtējamais aspekts ir sakārtots, dzeltens – ir nepieciešami precizējumi, papildinājumi, sarkans – konstatētas būtiskas neatbilstības, problēmas. Vērtējuma kopsavilkums attēlots sadaļas “Galvenie secinājumi” beigās.

Galvenie secinājumi

Rūjienas novada kapsētu saimniecībā – novadā ir trīs kapsētas, no kurām divas atrodas Rūjienā un viena tās pievārtē – Pašvaldība ir izveidojusi pārskatāmu apsaimniekošanas un apbedījumu uzskaites sistēmu, kas liecina par Pašvaldības redzējumu jomas attīstībai, ņemot vērā ierobežotas teritorijas aspektu. Tomēr ir nepieciešami atsevišķi pilnveidojumi:

- ☑ Pašvaldība pastāvīgi īsteno projektus kapsētu infrastruktūras attīstībai, taču nav nodrošināta sasaiste starp attīstības plānošanu un budžetu, turklāt nav noteikti konkrēti un izmērāmi kapsētu teritoriju un infrastruktūras attīstībā veicamo darbību rezultāta rādītāji un to salīdzināmas vērtības, kas neļauj novērtēt Pašvaldības sasniegtā atbilstību iepriekš plānotajam, respektīvi, pārliecināties par veikto darbību atbilstību iedzīvotāju prioritārajām vajadzībām;
- ☑ Pašvaldība ir izstrādājusi kapsētu jomu reglamentējošus saistošos noteikumus, kā arī ir definējusi maksas pakalpojumus un noteikusi to cenas, taču informācija Pašvaldības tīmekļa vietnē ir grūti atrodamā;

- ☑ ir izstrādāti Pašvaldības pārziņā esošo kapsētu plāni, kuros attēloti veiktie apbedījumi, tomēr plāni nav publiski pieejami, kas neļauj interesentiem patstāvīgi ērti un ātri atrast tuvinieku apbedījumu vietas;
- ☑ par katru apbedījumu tiek veidota atsevišķa lieta, kas ietver visu pieejamo informāciju – tas ļauj konstatēt trūkstošo datu apjomu, kā arī Pašvaldības darbiniekiem ātri atrast nepieciešamo informāciju un ērti veikt papildinājumus.

Pašvaldībā ir nodrošināta ar kapsētu saimniecību saistīto izdevumu nodalīta grāmatvedības uzskaitē atsevišķā funkcionālās kategorijas kodā, kas ļauj precīzi plānot izdevumus konkrētai jomai, kā arī ir izstrādāta metodika pakalpojumu izmaksu uzskaitē un pašizmaksas noteikšanai un ir veikta ar kapsētu izmantošanu saistīto maksas pakalpojumu izmaksu kalkulācija, tomēr izmaksas nav aktualizētas pēc metodikas spēkā stāšanās, kā arī pakalpojumu cenas ir noteiktas nevis atbilstoši to faktiskajām izmaksām, bet gan, ņemot vērā iedzīvotāju pirkatspēju.

Apkopojot secinājumus, sniedzam Valsts kontroles revidentu vērtējumu par mūsu izvirzīto cieņpilnas apbedīšanas nodrošināšanas priekšnosacījumu izpildi Pašvaldībā, darbību atbilstību normatīvajiem aktiem, kā arī izveidotajām kontrolēm (*skatīt 1.attēlu*).

Pašvaldības darbības rādītājs	Sakārtots	Nepieciešami pilnveidojumi	Būtiskas problēmas
Nodrošinājums ar informāciju par būtiskajiem jautājumiem		●	
Kapavietas iegūšanas nosacījumi un procesa vienkāršums	●		
Ar apbedīšanu saistīto pakalpojumu organizēšana	●		
Infrastruktūras nodrošinājums, kapsētu labiekārtojums	●		
Atbilstība normatīvo aktu prasībām		●	
Pašvaldības izveidotā kontroles sistēma		●	

1.attēls. Pašvaldības darbību vērtējums.

Būtiskākie ieteikumi

Pamatojoties uz revīzijā konstatēto un mūsu secinājumiem, Pašvaldībai tika sniegti trīs ieteikumi, kurus ieviešot:

- ☑ tiks veiktas darbības, lai uzlabotu iedzīvotājiem būtiskās ar kapsētu izmantošanu saistītās informācijas pieejamību;

- ☑ tiks īstenoti pasākumi, lai pilnveidotu Pašvaldības attīstības un budžeta plānošanu;
- ☑ tiks veiktas darbības, lai uzlabotu Pašvaldībā ieviestās kontroles.

Ziņojuma struktūra

Informācija ziņojumā izklāstīta šādā secībā:

- ☑ Īss kapsētu apsaimniekošanas situācijas apraksts;
- ☑ Pašvaldības īss raksturojums;
- ☑ revīzijas secinājumi, konstatējumi un ieteikumi, sadalot tos trīs būtiskās nodaļās; katras nodaļas ievadā ir sniegts Valsts kontroles viedoklis, secinot būtiskāko un to tālāk nodaļā pamatojot ar revīzijas konstatējumiem;
- ☑ revidējamās vienības iesniegtais viedoklis par veikto revīziju;
- ☑ revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes (mērķis, juridiskais pamatojums, atbildība, apjoms, ierobežojumi).

Ziņojuma pirmajā nodaļā ir izvērtēta iedzīvotājiem būtiskās informācijas par Pašvaldības kapsētu izmantošanu pieejamība, raksturota Pašvaldības izveidotā apbedījumu vietu un apbedīšanas uzskaites sistēma, kā arī novērtēta kapsētu pieejamība un labiekārtojums.

Ziņojuma otrajā nodaļā ir analizēta Pašvaldības attīstības un budžeta plānošanas sasaiste, izvērtējot, vai līdzekļi kapsētu infrastruktūrā tiek investēti saskaņā ar definētajām prioritātēm un aktuālajām vajadzībām.

Trešajā nodaļā ir analizēts rīcības ar Pašvaldības līdzekļiem pamatojums – vērtēts, vai Pašvaldība tās kapsētu infrastruktūru izmanto efektīvi, vai gūst un precīzi uzskaita visus paredzētos ieņēmumus, kontrolē izmaksu pamatotību.

Revīzijas ziņojumā ietverts revidējamās vienības iesniegtais viedoklis par veikto revīziju.

Sadaļā “Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes” ietverta informācija par revīzijas veikšanas mērķi, juridisko pamatojumu, atbildību, apjomu, ierobežojumiem, kā arī norādīti vērtēšanas kritēriji un sniegts to izpildes kopsavilkums.

Kopsavilkums

Situācijas apraksts

Pašvaldības apraksts

Secinājums

Pamatojums

Ieteikums

Pašvaldības viedoklis

Revīzijas raksturojums

Situācijas apraksts

Kapsētu izveidošanas un uzturēšanas un ar to cieši saistītās mirušo kremācijas un apbedīšanas pakalpojumu sniegšanu likumā “Par pašvaldībām” noteiktās¹ autonomās funkcijas “*gādāt par kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošanu un uzturēšanu*” īstenošanai Latvijā reglamentē MK noteikumi², kā arī likumā noteiktā kārtībā³ izdoti pašvaldību saistošie noteikumi pretēji mūsu kaimiņvalstīm, kur ir pieņemti jomu reglamentējoši likumi⁴.

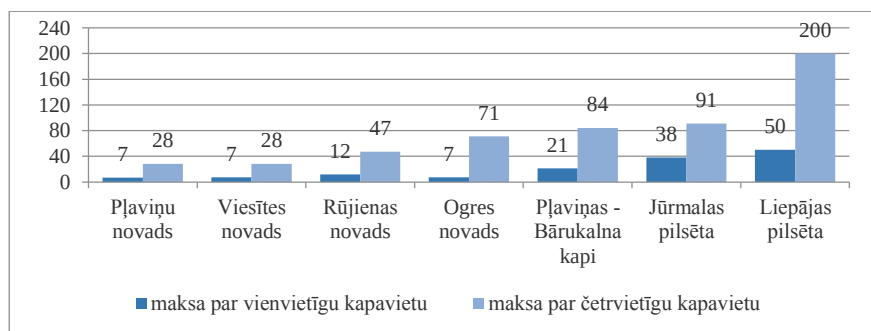
Kapsētu apsaimniekošanas un izmantošanas noteikumi ir izstrādāti 91 pašvaldībā. Tajos ietverts ļoti atšķirīgs jautājumu loks, kā arī konkrētas normas reglamentētas dažādi.

Pašvaldības arī atšķirīgi attiecas pret dažādu maksājumu noteikšanu par to pārziņā esošo kapsētu uzturēšanu un apsaimniekošanu, tomēr viens vai vairāki ar kapsētu izmantošanu saistīti obligāti veicamie maksājumi ir noteikti 80 pašvaldībās. To piemēri attēloti 1.pielikumā.

Piemēram, Rūjienas novada pašvaldība ir noteikusi⁵ pat vairākus obligāti veicamos maksājumus, kas saistīti ar apbedīšanu – iedzīvotājiem ir jāmaksā vienreizēja maksa par jaunas kapavietas ierādīšanu, ikgadēja nomas maksa par kapavietu un vienreizēja maksa par apbedīšanu. Savukārt Dobeles novadā papildus jaunas kapavietas iegādes maksai ir noteikti⁶ vēl arī maksājumi par jaunas kapavietas ierādīšanu un iemērīšanu, par nomas līguma slēgšanu un ar apbedīšanu saistīto dokumentu noformēšanu.

Noteiktie maksājumi variē ļoti lielā amplitūdā, piemēram:

- ☑ revīzijas izlasē iekļautajās pašvaldībās maksa par kapavietas ierādīšanu ir noteikta no 7,00 euro līdz 50,00 euro par vienvietīgu kapavietu un no 28,00 euro līdz 200,00 euro par četrvietīgu kapavietu (*skatīt 2.attēlu*), savukārt citu administratīvo teritoriju pašvaldībās tā ir noteikta pat 578,51 euro par vienvietīgu kapavietu⁷ un 874,71 euro par četrvietīgu kapavietu⁸;

2.attēls. Kapavietas ierādīšanas maksa revīzijas izlasē iekļauto pašvaldību kapsētās⁹, euro.

- ☑ sešās pašvaldībās¹⁰ noteiktā nomas maksa par kapavietu gadā ir no 1,42 euro līdz 4,15 euro par vienvietīgu kapavietu.

Līdztekus pašvaldību noteiktajiem obligāti veicamajiem maksājumiem par kapavietas iegūšanu piederīgie var izvēlēties arī citus pašvaldību vai komercsabiedrību piedāvātus maksas pakalpojumus, lai pienācīgi atvadītos no mirušā tuvinieka, piemēram, kapličas nomu atvadu ceremonijai, mirušā uzglabāšanai līdz ceremonijai, kapavietas noformēšanu pirms ceremonijas un sakopšanu pēc apbedīšanas u.tml.

Atšķirīga ir arī pašvaldību tīmekļa vietnēs izvietotā informācija par kapsētu apsaimniekošanu un izmantošanu – saistošie noteikumi, maksas pakalpojumu apraksti, cenrāži ir izvietoti dažādās tīmekļa vietņu sadaļās, un ir nepieciešams ilgs laiks informācijas atrašanai.

Esošā krasi atšķirīgā situācija dažādos novados – kapsētu jomas reglamentējuma esamība, maksājumu veidi, to apmērs, samaksas kārtība, pieejamās informācijas apjoms, tās atrašanai patērējamais laiks – liedz piederīgajam ātri iegūt pilnīgu un salīdzināmu informāciju, kas nepieciešama saistībā ar mirušā radnieka apbedīšanas vietas izvēli, iegūšanu un apbedīšanu.

Valsts kontroles ieskatā pašvaldībai jānodrošina, lai ikviens iedzīvotājs, saskaroties ar nepieciešamību apbedīt piederīgo, to var izdarīt cieņpilni, pēc saviem ieskatiem, vēlmēm un iespējām izvēloties nepieciešamos pakalpojumus. Tam ir nepieciešami šādi priekšnosacījumi:

- ☑ precīza, pilnīga un dažādām mērķauditorijām viegli un ātri atrodamā informācija par jautājumiem, kas saistīti ar apbedīšanu un kapsētu izmantošanu;
- ☑ pieejama kapavieta, ietverot skaidrus tās iegūšanas nosacījumus un vienkāršu procedūru;
- ☑ pieejams un saprotams piedāvāto ar kapsētu izmantošanu un apbedīšanu saistīto pakalpojumu klāsts par samērīgu, objektīvu

pamatotu samaksu (cenrāži), kā arī apraksts un saņemšanas kārtība, ieskaitot pakalpojuma saņemšanai nepieciešamos dokumentus;

- ☑ attīstīta kapsētu infrastruktūra, ieskaitot izvadīšanas būves (tajā skaitā kapličas), labiekārtojumu¹¹ un uzskaites sistēmu, kam jānodrošina iedzīvotājiem ātri un ērti iegūstama informācija par Latvijas kapsētās apbedītajiem, kā arī kapavietu pieejamību.

Ņemot vērā minēto, revīzijā tika izvērtēts:

- ☑ kā Pašvaldība plāno un īsteno kapsētu infrastruktūras attīstību un ikdienas uzturēšanu;
- ☑ vai un kā reglamentēta kapsētu izmantošana, tajā skaitā, vai ir noteikti ar kapsētu izmantošanu saistīti maksājumi;
- ☑ kā iedzīvotājiem iespējams iegūt informāciju par kapavietu iegūšanu un apbedīšanas procesa organizāciju Pašvaldības kapsētās;
- ☑ vai un kā tiek uzskaitītas un kartētas apbedījumiem pieejamās vietas kapsētās un veiktie apbedījumi;
- ☑ kā Pašvaldībā organizēta kapsētu apsaimniekošanai atvēlēto finanšu vadība.

Tāpat tika vērtēta likumības aspektu ievērošana, tajā skaitā:

- ☑ vai kapsētu attīstības plānošana Pašvaldībā notiek atbilstoši normatīvajos aktos noteiktajam un tā ir saskaņota ar budžeta plānošanu;
- ☑ vai ir nodrošināta normatīvajiem aktiem atbilstoša finanšu uzskaites un kontroles sistēma;
- ☑ vai netiek sniegti ar pašvaldību funkciju izpildi nesaistīti pakalpojumi.

Pašvaldības apraksts

Rūjienas novadā, kura platība¹² ir 352,22 km², 2017.gada sākumā bija 5368 iedzīvotāji¹³. Lai arī valstī ir daudz pēc iedzīvotāju skaita mazāku novadu, arī Rūjienas novada iedzīvotāju skaits nav vērtējams kā liels, ņemot vērā likumā¹⁴ noteikto novada izveidošanas kritēriju – 4000 iedzīvotāju. Iedzīvotāju skaits novadā samazinās – iepriekšējo piecu gadu laikā tas sarucis par 11,2%¹⁵.

Iedzīvotāju skaita dinamiku ietekmē mirušo skaits: 2014.gadā Pašvaldībā reģistrēti 104, 2015.gadā – 98 un 2016.gadā – 95 mirušie¹⁶.

Rūjienas novada administratīvajā teritorijā ir trīs kompakti izvietotas Pašvaldības pārziņā esošas kapsētas – divas atrodas Rūjienas pilsētā un viena tās pievārtē. Revīzijā tika apsekotas divas no tām – Sv.Bērtuļa un Skudrītes –, iepazīstot kapsētu apsaimniekotāja darbību ikdienā.

Pašvaldības apsaimniekotajās kapsētās 2015.gadā veikti 137 un 2016.gadā – 131 apbedījumi¹⁷ (skatīt 1.tabulu).

Rūjienas novadā esošās kapsētas mirušo apbedīšanai izmanto arī blakus esošā Naukšēnu novada pašvaldība, kas ir vienīgais novads valstī, kurā nav mirušo apbedīšanai pieejamu kapsētu¹⁸. Tas izskaidro, kāpēc Rūjienas novada kapsētās veikto apbedījumu skaits ir lielāks nekā Pašvaldībā reģistrēto mirušo personu skaits.

1.tabula

Pašvaldības kapsētās veikto apbedījumu skaits

Kapsēta	Apbedījumu skaits 2015.gadā	Apbedījumu skaits 2016.gadā
Skudrītes	77	66
Sv.Bērtuļa	52	51
Briedīšu	8	14
Pavisam	137	131

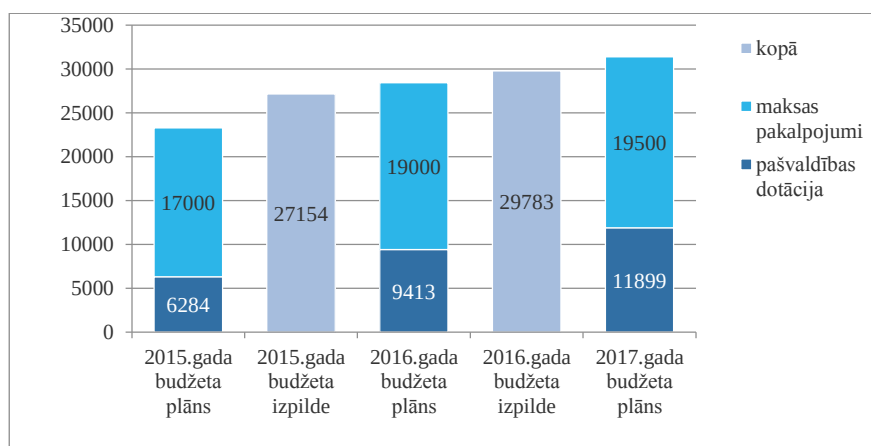
Par kapsētu apsaimniekošanu ir atbildīga Pašvaldības Nekustamo īpašumu nodaļa un kapu pārvaldnieks¹⁹.

Pašvaldības un kapu pārvaldnieka pienākumi saistībā ar kapsētu apsaimniekošanu un izmantošanu ir noteikti saistošajos noteikumos²⁰, uzdodot tiem nodrošināt:

- ☑ kapsētu saimniecības telpu, kapliču, iekšējo ceļu un celiņu, koplietošanas laukumu, sētu, solu un ūdens ņemšanas vietu uzturēšanu un remontu, ārpus kapavietām esošo apstādījumu un koku kopšanu, teritorijas labiekārtošanu, atkritumu šķirošanu, atkritumu glabāšanas un šķirošanas laukuma uzturēšanu kārtībā, kā arī uzraudzības veikšanu pie kapa rakšanas;
- ☑ kapsētu paplašināšanu un jaunu kapsētu ierīkošanu saskaņā ar noteiktā kārtībā apstiprinātajiem projektiem;
- ☑ kapsētu sektoru, rindu un kapavietu nospraušanu dabā;
- ☑ kapsētu topogrāfisko un kapuvietu vēsturisko inventarizāciju;

- ☑ apbedīšanas un apbedījumu vietu precīzu uzskaiti, nodrošinot šīs informācijas pieejamību, kārtojot apbedīšanas un apbedījumu vietu uzskaites pamatdokumentus²¹ un veicot tajos ierakstus par katru kapsētā notikušo apbedīšanu;
- ☑ apbedīto personu reģistra kārtošānu;
- ☑ nekopto kapavietu apsekošanu, sastādot attiecīgu aktu;
- ☑ kapavietas nomas līgumu slēgšanu, reģistrēšanu un izpildes kontroli;
- ☑ lietvedības kārtošānu un saglabāšanu atbilstoši apstiprinātai lietu nomenklatūrai;
- ☑ samaksas iekasēšanu par maksas pakalpojumiem un nodevām atbilstoši savai kompetencei;
- ☑ informācijas par kapsētā pieejamiem maksas pakalpojumiem un to izcenojumiem izvietošānu kapsētas teritorijā redzamā vietā.

Pašvaldība, plānojot budžetu kārtējam gadam, nosaka izdevumus kapsētu apsaimniekošanai funkcionālajā kategorijā “06.640 Kapu saimniecība”, kas ir Nekustamā īpašuma nodaļas pārziņā (*skatīt 3.attēlu*).

3.attēls. Pašvaldības kapsētu apsaimniekošanas budžets 2015., 2016. un 2017.gadā²².

Budžetā tiek iekļauti arī izdevumi pamatkapitāla veidošanai, tajā skaitā Attīstības programmā²³ paredzētā projekta “Kapličas projekta izstrāde un izbūve Rūjienā Bērtuļu kapsētā” īstenošanai: 2016.gada budžetā papildus 3.attēlā norādītajam finansējumam kapličas būvniecībai paredzēts finansējums 228 387 euro apmērā²⁴. Faktiski izlietoti 250 262 euro²⁵.

1. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi iedzīvotājiem iespēju cieņpilni apbedīt aizgājēju, noorganizējot skaidru, vienkāršu procesu un ar to saistīto informāciju, kā arī ir nodrošinājusi kapsētu izmantošanai ērtu un pieejamu vidi?

Viens no valsts un pašvaldības galvenajiem uzdevumiem ir publisko pakalpojumu nodrošināšana sabiedrībai²⁶. Valsts pārvaldei, vadot procesu, ir jābūt mazai, efektīvai un uz sabiedrības vajadzībām orientētai, tādējādi arī pašvaldību sniegtajiem pakalpojumiem jābūt orientētiem uz klienta vajadzībām, pakārtojot tam gan resursus, gan organizatorisko struktūru²⁷.

Pakalpojumu nodrošināšana sabiedrībai ir viens no galvenajiem valsts un pašvaldību uzdevumiem.

1.1. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi iedzīvotājiem pilnīgu un precīzu informāciju par tās pārziņā esošās kapsētu infrastruktūras izmantošanu?

Pašvaldības tīmekļa vietnē un stendos pie kapsētām ievietotie dokumenti un sniegtā informācija nedod iespēju iedzīvotājam vienkopus iegūt visu informāciju par Pašvaldības pārziņā esošo kapsētu izmantošanas kārtību un noteiktajiem maksājumiem. Tāpat informācija par kapavietu izvietojumu Pašvaldības kapsētās un apbedītajiem publiski nav pieejama.

Pašvaldībām savās tīmekļa vietnēs sadaļā “Pakalpojumi” jānorāda darbības, kas personai jāveic, lai saņemtu pakalpojumu, pakalpojuma saņemšanai nepieciešamo dokumentu uzskaitījums, laikposms, kurā Pašvaldība pieņem lēmumu par pakalpojuma sniegšanu, pakalpojuma maksa (ja tāda ir) saskaņā ar maksas pakalpojumu cenrādi²⁸.

Informācija par Pašvaldības sniegtajiem pakalpojumiem ir pieejama Pašvaldības tīmekļa vietnes sadaļā “Pakalpojumi”, tomēr tajā nav iekļauta informācija par kapsētu izmantošanu²⁹.

Pašvaldība nenodrošina ērti pieejamu precīzu, skaidru un saprotamu informāciju par kapsētu izmantošanas kārtību un noteiktajiem maksājumiem.

Lai gan Pašvaldības tīmekļa vietnes sadaļā “Noderīga informācija” ir apakšsadaļa “Mīrušo apbedīšana”, tomēr tajā iekļautā tīmekļa saite nedarbojas³⁰.

Informācija par kapsētu pakalpojumiem daļēji ir pieejama Pašvaldības saistošajos noteikumos³¹, kuros ir:

- ☑ noteikts kapsētu darba režīms;
- ☑ noteikti kapsētu iekšējās kārtības noteikumi;
- ☑ noteikti apsaimniekotāja pienākumi un tiesības;
- ☑ noteikti kapavietas nomas noteikumi;
- ☑ noteikta kapavietas kopšanas kārtība;
- ☑ noteikta amatnieku un kapavieta kopēju profesionālā darbība kapsētās;
- ☑ noteikta apbedīšanas kārtība;
- ☑ noteikta kapličas izmantošanas kārtība.

No informācijas pieejamības viedokļa revidenti pozitīvi vērtē ar kapsētu izmantošanu saistīto maksas pakalpojumu cenrāža iekļaušanu saistošo noteikumu pielikumā.

Tomēr saistošie noteikumi Pašvaldības tīmekļa vietnē ir grūti atrodamī – tie sadaļā “dokumenti / saistošie noteikumi” ir grupēti pēc izdošanas gada, kā arī meklēšanas iespēja pēc atslēgas vārda tīmekļa vietnē nav iekļauta³².

Revīzijas laikā apsekojot Skudrītes kapsētu, tika konstatēts, ka pie saimniecības ēkas durvīm ir izvietota informācija par pakalpojumu saņemšanas iespējām Klientu apkalpošanas centrā, kas atrodas Rūjienas novada administrācijas telpās Raiņa ielā 3 – norādīts darba laiks, kā arī pakalpojumi: kapavieta nomas līgumu slēgšana, nomas rēķinu saņemšana, apbedīšanas reģistrācija.

Tāpat Skudrītes kapsētā tiek izvietota dažādu amatnieku pakalpojumu reklāma.

Tomēr ne saistošajos noteikumos, ne arī kur citur iedzīvotājiem netiek sniegta informācija par tādiem būtiskiem jautājumiem kā pakalpojumu sniegšanas un saņemšanas kārtība, piemēram, netiek norādīts, kādas darbības ir jāveic, lai veiktu samaksu par pakalpojumiem un kādi dokumenti ir nepieciešami, lai mīrušo apbedītu.

Informācija par Pašvaldības kapsētās apbedītajiem publiski nav pieejama.

Nodrošinājums ar informāciju par būtiskajiem jautājumiem	
Kapavietas iegūšanas nosacījumi un procesa vienkāršums	

Ar kapsētu izmantošanu saistīto maksas pakalpojumu cenrādis ir iekļauts saistošo noteikumu pielikumā.

Revīzijā tika konstatēti vairāki veidi, kā nodrošināt pašvaldību apkopotās un sagatavotās informācijas par kapsētu izmantošanu un apbedījumiem publisku pieejamību. Revidentu ieskatā visātrāko un ērtāko pieejamību nodrošina datu publicēšana Pašvaldības tīmekļa vietnē, kā arī informācijas standos pie kapsētām.

1.2. Vai Pašvaldība ir izveidojusi tādu apbedījumu vietu un apbedīšanas uzskaites sistēmu, kas ļauj pamatot Pašvaldības pieņemtos lēmumus kapsētu infrastruktūras paplašināšanā, kā arī nodrošina kvalitatīvu pakalpojumu?

Pašvaldības pienākums ir nodrošināt pakalpojumu sniegšanas pilnveidošanu ar mērķi nodrošināt labāku pakalpojuma pieejamību sabiedrībai. Pakalpojumu pilnveidošana savā būtībā ir pastāvīga (cikliska) uzdevumu kopuma veikšana, sākot ar esošās situācijas apzināšanu un izvērtēšanu, pilnveides mērķu izvirzīšanu, beidzot ar pilnveidošanas pasākumu plānošanu un īstenošanu³³.

Pašvaldība ir izveidojusi un ikdienā aktīvi izmanto gan apbedījumu uzskaites žurnālu, gan arī elektronisko sistēmu, kas ļauj sekot apbedīšanas un apbedījumiem pieejamo vietu izmantošanas intensitātei un operatīvi iegūt nepieciešamo informāciju Pašvaldības lēmumu par kapsētu infrastruktūras attīstību pamatošanai.

Apbedījumu reģistrācija

Pašvaldības kapsētu apsaimniekošanu un apbedījumu reģistrāciju veic Pašvaldības darbinieki – kapu strādnieki. Kapu apsaimniekotājs ir Pašvaldības Nekustamo īpašumu nodaļa, kas pilda saistošajos noteikumos paredzētos kapsētu uzturēšanas pienākumus³⁴.

Pašvaldības kapsētās jaunas kapavietas piešķir Pašvaldības iedzīvotāju apbedīšanai, citu personu apbedīšanai jāiesniedz motivēts iesniegums kapu apsaimniekotājam.

Pašvaldības izveidotā apbedījumu uzskaites sistēma ļauj tajā uzkrātos datus izmantot Pašvaldības lēmumu pamatošanai.

Ar apbedīšanu saistīto pakalpojumu organizēšana

Apbedījumi tiek reģistrēti gan žurnālā, gan elektroniskā reģistrā, tiek veidotas kapuvietu kartītes un elektroniski kapsētu plāni.

Lai nodrošinātu informāciju par kapavietu lietotājiem, Pašvaldībā tiek slēgti līgumi par kapavietas nomu. Lai noslēgtu līgumu un iegūtu kapavietas lietošanas tiesības:

- ☑ piederīgais ierodas Pašvaldībā ar miršanas apliecības kopiju un aizpilda veidlapu–pieteikumu³⁵;
- ☑ pēc pieteikuma noformēšanas piederīgais kopā ar kapu strādnieku apskata izvēlēto kapavietu, kapu strādnieks dabā atzīmē apbedījuma robežas, lai nodrošinātu apbedīšanas pakalpojumu sniedzēja darbību atbilstību normatīviem, un kapu strādnieks pieteikumā atzīmē konkrētā apbedījuma atrašanos kapavietā;
- ☑ piederīgais Pašvaldībā norāda, kādus pakalpojumus³⁶ vēlas saņemt, un tiek noformēti attiecīgi dokumenti, tajā skaitā grāmatvedības darbinieki sagatavo rēķinu;
- ☑ pēc pakalpojumu apmaksas un dokumentu noformēšanas piederīgais ar aizpildītu veidlapu–pieteikumu un maksājumu apliecinājošiem dokumentiem dodas pie kapu strādnieka un vienojas par apbedīšanas laiku;
- ☑ kapu strādnieks apbedīšanas faktu reģistrē apbedījumu žurnālā un aizpildīto veidlapu–pieteikumu nogādā Pašvaldībā, kur to ievieto kapavietas lietā.

Kapu strādnieks apbedījumu žurnālā norāda:

- ☑ apbedījuma numuru pēc kārtas;
- ☑ apbedītā vārdu, uzvārdu;
- ☑ kapavietas numuru, Sv.Bērtuļa kapsētā arī kapa numuru kapavietā, kārtas numuru³⁷ un kapa dziļumu;
- ☑ kapavietas ierādīšanas un apbedīšanas datumu;
- ☑ ceremonijas laiku;
- ☑ apbedīšanas pakalpojumu sniedzēju, Sv.Bērtuļa kapsētā arī izvadīšanas procesijas vadītāju;
- ☑ kapavietas nomnieku.

Kapsētas strādnieks žurnālā ieraksta uzvārdu un parakstās.

Pašvaldībā tiek veidota katras kapavietas lieta, kurā iekļauj:

- ☑ kapavietas kartīti;
- ☑ pieteikumu apbedīšanai Rūjienas novada kapsētā;

- ✓ miršanas (arī kremācijas) apliecības kopiju;
- ✓ kapavietas nomas līgumu;
- ✓ citu piederīgo iesniegto informāciju.

Kapavietas kartītē apkopo visu Pašvaldībai zināmo informāciju par katru ģimenes kapavietu³⁸. Tiek norādīts arī veiktā virsapbedījuma kārtas skaitlis. Šāds apkopojums Pašvaldības darbiniekiem sniedz ātri un ērti pieejamu informāciju, piemēram, ja nepieciešams lemt par virsapbedījuma iespējamību.

No kapavietu kartītēm pārskatāmi redzama Pašvaldībai trūkstošā informācija par apbedījumiem kapavietā. Trūkstošo informāciju Pašvaldības darbinieki mēģina noskaidrot kapavietu apsekošanas laikā, kā arī aptaujājot kapusvētku apmeklētājus vai piederīgos, veicot apbedījumus kapavietā vai tās tuvumā esošajās kapavietās.

Apbedījumu reģistrācija vienlaikus tiek veikta arī datorprogrammā *Horizon*, kurā:

- ✓ tiek norādīta informācija par kapavietām;
- ✓ tiek veikta līgumu uzskaitē;
- ✓ kapavietas nomniekam ir dota iespēja ierobežot ģimenes kapavietā apglabājamo personu loku;
- ✓ tiek veidoti un aktualizēti kapsētu plāni.

No 2017.gada kapavietas nomas līgumi tiek administrēti sistēmā *Namejs*, kas automātiski piešķir līguma numuru. Līgums elektroniskā formā tiek pievienots ierakstam.

Kapavietu uzskaitē, nekoptu kapavietu apsekošana

Pašvaldības saistošajos noteikumos³⁹ ir noteikts kapu apsaimniekotāja pienākums uzturēt kārtībā kapsētas, tajā skaitā apsekojot un aktējot nekoptās kapavietas.

Saskaņā ar saistošajiem noteikumiem⁴⁰:

- ✓ kapavieta, kas netiek kopta, tiek atzīta par neuzraudzītu;
- ✓ katru gadu tiek sastādīts apsaimniekotāja izveidotās komisijas akts par neapkoptām kapuvietām un kapuvietas nomnieks tiek rakstiski brīdināts par iespējamo kapuvietas nolīdzināšanu;

Lai nodrošinātu objektivitāti nekopto kapavietu apsekošanā, apsekošanu veic komisija.

- ☑ apsaimniekotājs pēc pieciem gadiem kapa kopiņu nolīdzina, 60 dienas iepriekš par to rakstiski informējot kapuvietas nomnieku.

Nekopto kapavietu apsekošana un to aktēšana tika uzsākta 2016.gadā.

Aktētā kapavietā tiek novietota plāksnīte ar šādu informāciju (*skatīt 4.attēlu*):

4.attēls. Aktētas kapavietas apzīmēšana Bērtuļa kapsētā⁴¹.

- ☑ akta numurs;
- ☑ kapavietas numurs, piemēram “B 114” – Bērtuļa kapsētas 114.kapavieta;
- ☑ aktēšanas mēnesis un gads, piemēram, “VI 2016”;
- ☑ akta izdevējs “Rūjienas novada pašvaldība”;
- ☑ kontaktārunis “T. 64216076”.

Tomēr informatīvajā plāksnītē kapavietā netiek norādīts kapavietas aktēšanas iemesls:

- ☑ kapavieta nav kopta;
- ☑ nav noslēgts līgums.

Aktēšana tiek veikta divās no trim Pašvaldības kapsētām, un tās gaitā tiek sagatavots attiecīgs akts⁴². Briedīšu kapsētā notiek tikai bezpiederīgo personu apbedīšana, tādējādi tajā netiek veikta nekopto kapavietu apzināšana.

Pēc kapavietu apsekošanas Pašvaldība sazinās ar iedzīvotājiem, piederīgajiem par kapa aktēšanas faktu un aicina noslēgt līgumus. Pašvaldība informēja⁴³, ka īstenotais process ir ar pozitīvu rezultātu – tiek noslēgts procentuāli daudz līgumu.

Skudrītes kapsētā aktētās kapavietas tiek piešķirtas jaunu virsapbedījumu veikšanai. Pirms kapavietas piešķiršanas katrs gadījums tiek atsevišķi izvērtēts.

Kapsētās veikto darbību uzraudzība

Pašvaldību kapsētās veikto darbību uzraudzību lielākoties īsteno kapsētu pārziņi vai teritoriju apsaimniekotāju pārstāvji. Tie ierāda kapavietas robežas, saskaņo un norāda kapa rakšanas vietu un uzrauga kapa rakšanas normatīvu ievērošanu.

Pašvaldības saistošajos noteikumos ir reglamentējušas arī citu darbību veikšanu, piemēram, atļauju izsniegšanu kapavietas aprīkojuma uzstādīšanai, demontāžai, izvešanai vai rekonstrukcijai, kapa rakšanas pakalpojuma ierobežojumus u.tml.

Lai nodrošinātu kārtību Pašvaldības kapsētās, saistošajos noteikumos ir noteikts⁴⁴:

- ☑ juridiskas un fiziskas personas, kuras savu darbību saskaņojušas ar kapu apsaimniekotāju, var veikt kapuvietu kopšanu un amatnieku pakalpojumu sniegšanu kapsētās pēc kapuvietas nomnieka pasūtījuma;
- ☑ jebkādu profesionālu darbību, tajā skaitā kapu aprīkojuma uzstādīšanu un amatnieka pakalpojumu sniegšanu, drīkst veikt tikai ar kapu apsaimniekotāja atļauju;
- ☑ ja darbu veikšanai nepieciešams transports, amatnieki un kapuvietas nomnieks drīkst izmantot tikai tos celiņus, kuri atbilst transporta līdzekļu izmēriem, saskaņojot ar kapu apsaimniekotāju.

Kapu strādnieks ierāda kapavietu un nosaka apbedīšanas laiku, atbilstoši saistošajos noteikumos minētajam kapsētu darba režīmam. Pārējās darbības saistībā ar apbedīšanu organizē kapavietas nomnieks vai nomnieka izvēlēts apbedīšanas pakalpojumu sniedzējs⁴⁵.

Kapa rakšanas pakalpojumus kapsētās veic kapavietas nomnieka izvēlēts apbedīšanas pakalpojuma sniedzējs, tomēr, lai nodrošinātu noteikumiem atbilstošu kapa bedres sagatavošanu, kapu strādnieks uzrauga bedres rakšanu⁴⁶.

Pašvaldība nodrošina tās saistošajos noteikumos un citos normatīvajos aktos noteikto prasību ievērošanu tās pārziņā esošajās kapsētās.

1.3. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi iedzīvotājiem kapsētu izmantošanai ērtu un pieejamu vidi?

Pašvaldības kapsētu apsaimniekotājs ikdienas uzturēšanas darbu ietvaros veic tā pārziņā esošo kapsētu labiekārtošanas darbības, tomēr kapsētu apmeklētājiem ir grūtības ar automašīnu novietošanu.

Lai nodrošinātu piederīgajiem iespēju cieņpilni apbedīt aizgājēju, pašvaldībām revidentu ieskatā būtu jānodrošina virkne priekšnosacījumu, tajā skaitā attīstīta kapsētu infrastruktūra, ieskaitot izvadīšanas būves (kapličas u.c.) un teritorijas labiekārtojumu: piemēram, norādes, piebraucamie ceļi, auto stāvlaukumi, teritorijas norobežojums, teritorijas apgaismojums, informācijas stendi, kapsētu celiņi, labierīcības, soliņi, atkritumu urnas, ērtas ūdens ņemšanas vietas, kapusvētku norises vietas aprīkojums.

Attīstības programmas investīciju plānā⁴⁷ ir paredzēti vairāki projekti kapsētu labiekārtošanas un pieejamības veicināšanai. Saskaņā ar Pašvaldības iesniegto informāciju⁴⁸ investīciju projektu īstenošanā ir veiktas šādas darbības:

- ☑ projekta “*Kapu pakalpojumu sniegšanas kvalitātes uzlabošana*” ietvaros ir uzbūvēta jauna kapliča Sv.Bērtuļa kapsētā, svecīšu vakaros iedzīvotājiem tiek nodrošināts bezmaksas transports uz kapsētām, kā arī kopš 2015.gada Pašvaldības izrakstītie rēķini iedzīvotājiem tiek nosūtīti elektroniski;
- ☑ īstenojot projektu “*Kapu teritorijas uzturēšana un labiekārtošana*”, katru gadu tiek nodrošināta atkritumu savākšana un izvešana, kārtējo remontdarbu veikšana.

Revīzijas gaitā apsekojot Sv.Bērtuļa kapsētu un Skudrītes kapsētu, konstatēts:

- ☑ Skudrītes kapsētā lietotāju ērtībai akas ir aprīkotas ar elektrisko sūkni (*skatīt 5.attēlu*);

Infrastruktūras
nodrošinājums, kapsētu
labiekārtojums

Pašvaldība pastāvīgi pilnveido tās pārziņā esošo kapsētu labiekārtojumu, piemēram, 2018.gadā paredzēts ierīkot auto stāvlaukumus pie kapsētām.

5.attēls. Labiekārtojums Skudrītes kapsētā⁴⁹.

- ☑ kapsētās ir izveidots celiņu tīkls, ir pieejamas tualetes un atkritumu konteineri;
- ☑ ir uzbūvēta jauna kapliča Sv.Bērtuļa kapsētā, pie kuras ierīkoti soliņi un atkritumu urnas, kapličā ir tualete;
- ☑ ir sakārtoti kapsētu pievedceļi, taču auto stāvlaukumi un apgaismojums kapsētās nav ierīkoti.

2018.gadā paredzēts⁵⁰ ierīkot autostāvvietas pie kapsētām, kā arī projekta “*Kapličas projekta izstrāde un izbūve Bērtuļu kapsētā*” 2.kārtas ietvaros paredzēts labiekārtot kapličas pieguļošo teritoriju.

Ieteikums

Lai uzlabotu iedzīvotājiem tuvinieku cieņpilnai apbedīšanai nepieciešamās informācijas pieejamību, Pašvaldībai izvērtēt tās rīcībā esošās informācijas ar kapsētu izmantošanu saistītos jautājumos publiskošanas iespējas, tajā skaitā pilnveidojot tīmekļa vietnē iekļautās informācijas pieejamību.

2. Vai Pašvaldībā izveidotā attīstības plānošanas un budžeta sistēma atbilst labai pārvaldībai un ļauj pamatot Pašvaldības finanšu resursu izlietojumu iedzīvotājiem prioritārām vajadzībām?

Saskaņā ar normatīvo regulējumu pašvaldībai jāizveido attīstības plānošanas sistēma – jāizstrādā attīstības plānošanas dokumenti, kuros jānosaka mērķi, rīcības virzieni, darbības, kā arī sasniedzamais rezultāts un tā rādītāji, lai būtu iespējams novērtēt mērķa sasniegšanu, un jāsapatavo ar attīstības plānošanu saskaņots budžets, paredzot lietderīgāko pašvaldības līdzekļu izlietojumu⁵¹.

2.1. Vai Pašvaldībā ir noteikti konkrēti mērķi un uzdevumi, kas ir saistīti ar kapsētu infrastruktūras attīstību un kapsētu apsaimniekošanu?

Pašvaldība ir noteikusi administratīvajā teritorijā īstenojamus investīciju projektus kapsētu infrastruktūras attīstībai, tomēr aktuālās problēmas un jomas mērķi nav noteikti, sagaidāmais rezultāts ir aprakstošs un nav noteiktas rezultatīvo rādītāju skaitliskās vērtības, lai novērtētu sasniegto. Arī īstenotā mērķu sasniegšanas uzraudzība nedod priekšstatu par kapsētu infrastruktūras attīstībā sasniegto un vēl darāmo.

Atbilstība normatīvo aktu prasībām

Pašvaldības izveidotā kontroles sistēma

Prioritāšu definēšana attīstības plānošanas dokumentos

Pašvaldībā ir izstrādāta un ir spēkā Rūjienas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2030⁵², Rūjienas novada attīstības programma 2012.–2018.gadam⁵³, kura ietver esošās situācijas aprakstu, attīstības programmas īstenošanas rīcības un investīciju plānus.

Pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos ir izvirzīti ar teritorijas attīstību un labiekārtošanu saistīti stratēģiskie mērķi un prioritātes, un ir noteikti rīcības virzieni, aktivitātes, uzdevumi arī kapsētu teritoriju

Pašvaldības programmā definētie prioritārie attīstības virzieni neizriet no veiktās situācijas analīzes.

attīstībā – Attīstības programmas rīcības plānā⁵⁴ ir ietverts uzdevums “2.5.1. Nodrošināt kapsētu pakalpojumu pieejamību”, savukārt aktualizētajā investīciju plānā⁵⁵ ir paredzēts finansējums projektiem:

- ☑ “Kapu pakalpojumu sniegšanas kvalitātes uzlabošana”;
- ☑ “Kapu teritorijas uzturēšana un labiekārtošana”;
- ☑ “Kapličas projekta izstrāde un izbūve Rūjienā Bērtuļu kapsētā”;
- ☑ “Skudrītes kapu paplašināšanas projekta sagatavošana”;
- ☑ “Pilsētas autostāvvietu tehniskā projekta izstrāde un izbūve” (plānotais rezultāts – ierīkota autostāvvietā pie kapsētām).

Attīstības plānošanas dokumentos definētie mērķi un noteiktie rīcības virzieni, darbības, uzdevumi neizriet no iepriekš veiktās situācijas analīzes – lai gan Attīstības programmā ir iekļauta SVID tabula, tajā⁵⁶ nav raksturoti ar kapsētu apsaimniekošanu saistīti jautājumi, kā arī nav veikta plašāka Pašvaldības priekšrocību un trūkumu, iespēju un draudu izvērtēšana, tā rezultātā definējot prioritātes.

Attīstības programmā, raksturojot esošo situāciju, Pašvaldība ir norādījusi⁵⁷ jau paveiktos darbus kapsētu apsaimniekošanas jomā, taču nav noteikusi ar kapsētu infrastruktūras attīstību saistītās problēmas un nepieciešamo attīstību.

Teritorijas plānojuma izstrādes gaitā Pašvaldība ir konstatējusi⁵⁸, ka “Kapsētu teritoriju nodrošinājums vērtējams kā pietiekams, Rūjienas pilsētā nepieciešama kapličas būvniecība, tai paredzēta vieta blakus Sv.Bērtuļa kapiem”.

Mērķu sasniegšanas uzraudzība

Lai novērtētu kapsētu teritoriju un infrastruktūras attīstībā sasniegto un salīdzinātu to ar plānoto, jāvērtē uzdevumu izpildē paredzētie sasniedzamie rezultāti un tos raksturojošie rādītāji.

Pašvaldība ir noteikusi aprakstošus sagaidāmos veicamo rīcību rezultātus, nav noteikti izmērāmi rādītāji (piemēram, Sv.Bērtuļa kapsētas kapliču raksturojošie tehniskie parametri – kopējā platība, telpu veidi u.c., pie kapsētām veidojamo stāvvietu platība) un to sākotnējās un sasniedzamās vērtības.

Rūjienas novada attīstības programmā⁵⁹ ir noteikts stratēģiskajam mērķim⁶⁰ un ilgtermiņa prioritātei⁶¹ atbilstošs vidēja termiņa mērķis⁶² un rīcības virziens⁶³, kurā ir ietverts uzdevums “Nodrošināt kapsētu pakalpojumu pieejamību”. Uzdevuma sasniedzamais rezultāts

Kapsētu teritoriju un infrastruktūras attīstībā sasniedzamais rezultāts ir aprakstošs, nav noteikti rezultāta rādītāji, to sākotnējās un plānotās vērtības.

noteikts: *“Nodrošināt kapsētas teritorijas paplašināšanu un jaunas kapličas būvniecību, pakalpojumu kvalitātes uzlabošanu”* un īstenošanas laika posms paredzēts *“Pastāvīgi”*.

Arī Attīstības programmas investīciju plānā⁶⁴ sasniedzamais rezultāts ir noteikts aprakstoši un vispārīgi, piemēram:

- ☑ projektu *“Kapu teritorijas uzturēšana un labiekārtošana”* un *“Skudrītes kapu paplašināšanas projekta sagatavošana”* sagaidāmais rezultāts ir noteikts *“Kapsētas pieejamības uzlabošana”*;
- ☑ projekta *“Kapu pakalpojumu sniegšanas kvalitātes uzlabošana”* sasniedzamais rezultāts noteikts *“Uzbūvēta mūsdienīga kapliča un nodrošināta kvalitatīva izvadīšanas un kapu saimniecības infrastruktūra – stāvlaukumi, atkritumu saimniecība, ūdens piegāde, kapu labiekārtojums, žogi”*.

Pašvaldība ir noteikusi⁶⁵ arī attīstības dokumentu uzraudzības kārtību un uzraudzības veikšanas periodiskumu – ikgadējā uzraudzība, uzraudzība pār trīs gadu periodā paveikto.

Pašvaldība informēja⁶⁶:

Ik gadu līdz 1.jūnijam Rūjienas novada pašvaldība izstrādā Rūjienas novada pašvaldības Gada publisko pārskatu. Pārskatā tiek ietverta detalizēta informācija par pašvaldības iestāžu realizētajām darbībām, finanšu izdevumiem, sasniegumiem pārskata gadā un tiek iezīmētas nozīmīgākās ieceres nākošajam gadam.

Investīciju plāna aktivitātes tiek aktualizētas, ņemot vērā ES finansējuma instrumentu noteikumus, iespējas un novada prioritātes.

Lai gan Pašvaldība ir sagatavojusi gada pārskatus par 2014., 2015. un 2016.gadu, to saturs tikai daļēji atbilst Pašvaldības noteiktajai uzraudzības kārtībai – pārskatos ir norādīti Pašvaldības īstenotie projekti, taču nav raksturotas attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas tendences, problēmas un risinājumi, kā arī nav sniegti ieteikumi attīstības plānošanas dokumentu pilnveidošanai.

Turklāt Pašvaldība nav izstrādājusi uzraudzības ziņojumus par Rūjienas novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas īstenošanu, kurus Pašvaldībai saskaņā ar Attīstības programmu⁶⁷ bija jāsagatavo 2014. un 2016.gadā un kuros paredzēts analizēt un atspoguļot ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Attīstības programmas rādītāju sasniegumus trīs gadu periodā.

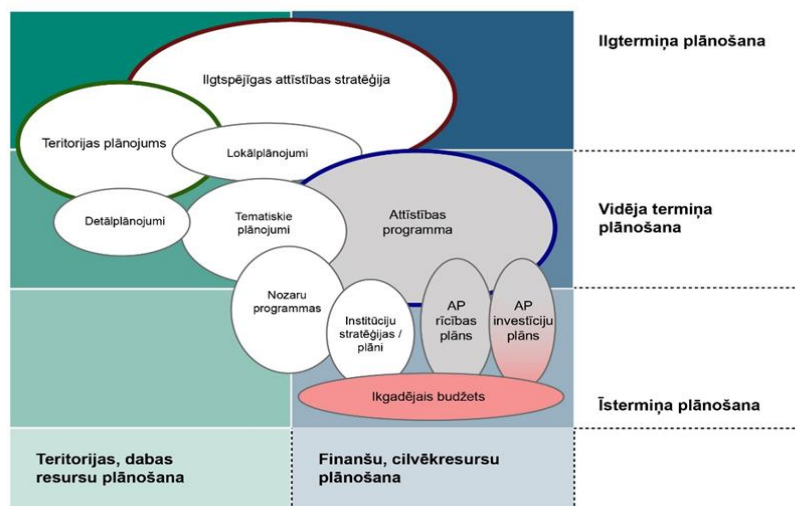
Apkopojot iepriekš minēto, revidenti secina, ka Pašvaldības attīstības plānošanas sistēma ir nepilnīga: prioritātes, veicamie uzdevumi kapsētu infrastruktūras attīstībā neizriet no situācijas analīzes, nav noteikti izmērāmi sagaidāmā rezultāta rādītāji, uzraudzība pār paveikto netiek īstenota atbilstoši Pašvaldības noteiktajai kārtībai.

Minētais neļauj novērtēt mērķu sasniegšanas pakāpi, plānot turpmāk veicamās darbības un to īstenošanai nepieciešamo finansējumu.

2.2. Vai budžeta plānošana Pašvaldībā tiek sasaistīta ar Pašvaldības attīstības mērķiem un uzdevumiem?

Lai gan Pašvaldība ir izstrādājusi budžeta sagatavošanas noteikumus, tajos nav noteikta budžeta dokumentos iekļaujamā informācija no attīstības plānošanas dokumentiem. Pašvaldības budžeta dokumentos netiek norādīta sasaiste starp plānoto konkrētai jomai piešķiramo finanšu līdzekļu apjomu un Pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos noteiktiem rīcības virzieniem, rīcībām, aktivitātēm.

Atbilstība normatīvo aktu prasībām

6.attēls. Pašvaldības plānošanas dokumentu sistēma un budžeta vieta tajā. Avots: PPK, 2016.

Katrai pašvaldībai ir ļoti rūpīgi jāplāno sava darbība un jāizvērtē šīs darbības rezultāti, lai ar ierobežotajiem finanšu līdzekļiem risinātu tikai aktuālākās problēmas un apmierinātu iedzīvotāju vajadzības.

Lēmumiem par budžeta plānošanu un finansējuma piešķiršanu konkrētām aktivitātēm ir jābūt argumentētiem attīstības plānošanas dokumentos un pamatoti ar tajos definētajiem mērķiem un noskaidroto problēmu risināšanai noteiktajām prioritārajām rīcībām, kā arī ekonomiski piemērotākās alternatīvas izvēli, tas ir, rīcībai jābūt tādai, lai mērķi tiktu sasniegti ar mazāko finanšu līdzekļu un mantas izlietojumu⁶⁸.

Alternatīvo risinājumu analīze

Nosakot kapsētu apsaimniekošanas jomā veicamos uzdevumus, tajā skaitā plānojot jaunas kapličas būvniecību Sv.Bērtuļa kapos, Pašvaldība nav definējusi un vērtējusi veicamo uzdevumu alternatīvas, to ietekmi uz mērķu sasniegšanu un Pašvaldības budžetu.

Pašvaldība informēja⁶⁹:

Rūjienas pilsētai un novadam līdz šim nav bijusi cilvēku cienīga izvadīšanas kapliča. Jaunas kapličas nepieciešamība Rūjienā parādās jau 1998.gada plānošanas attīstības dokumentos. Daudzu gadu garumā ir tikusi veikta gan piemērotākās vietas kaplicai izvērtēšana, veicot neformālas iedzīvotāju aptaujas, gan piemērotāko risinājumu meklējumi, nodefinējot arhitektūras darba uzdevumu. [...]

2015.gada septembrī Rūjienas novada pašvaldība saskaņā ar Publisko iepirkumu likumu izsludināja atklātu konkursu Nr.RNP2015/23 ar mērķi noskaidrot izdevīgāko piedāvājumu jaunas kapličas būvniecībai. [...] 2016.gada jūnijā tika veikta cenu izpēte kapličas zvana iegādei.

Tomēr dokumentēts apstiprinājums alternatīvu vērtēšanai Pašvaldības attīstības plānošanas procesā revīzijā nav gūts. Neanalizējot alternatīvas un to ietekmi uz Pašvaldības budžetu plānošanas procesā, Pašvaldība nevar pienācīgi izvērtēt, vai Attīstības programmā tiek iekļauti un realizēti no efektivitātes un ekonomiskuma aspektiem pamatotākie risinājumi.

Budžeta plānošana

Saskaņā ar Pašvaldības budžeta plānošanu reglamentējošajiem noteikumiem⁷⁰:

- ☑ Pašvaldības budžets tiek veidots pēc nulles bāzes budžeta metodes;

Nav izvērtētas veicamo uzdevumu alternatīvas un to ietekme uz Pašvaldības budžetu.

- ☑ viens no budžeta dokumentiem ir paskaidrojuma raksts;
- ☑ paskaidrojuma rakstā ietver informāciju par to, kāds līdzekļu apjoms paredzēts izdevumiem katrā budžeta klasifikācijas kategorijā, un informāciju par katra finansējuma mērķi;
- ☑ Pašvaldības iestādes savu budžetu izstrādā, pamatojoties uz nepieciešamībām. Apzinoties savas iespējas un nepieciešamos resursus, iestāžu vadītāji sagatavo sākotnējos pieteikumus budžeta projektam, pievienojot aprēķinus un citus līdzekļu pieteikuma pamatojuma materiālus.

Budžeta sagatavošanu reglamentējošajos dokumentos nav noteikts, kāda informācija no attīstības plānošanas dokumentiem iekļaujama paskaidrojuma rakstā, budžeta pieprasījumos.

Budžeta izstrādes gaitā Pašvaldībā tiek iesniegts par kapsētu apsaimniekošanu atbildīgās struktūrvienības budžeta pieprasījums nākamajam gadam, kuram pievieno pielikumu⁷¹. Pielikumā norāda:

- ☑ izdevumu pozīciju / ekonomiskās klasifikācijas kodu;
- ☑ izdevumu skaidrojumu un aprēķinu;
- ☑ nākamajam gadam pieprasīto izdevumu summu.

Budžeta paskaidrojuma rakstā⁷² ir norādīti teritoriju un mājokļu apsaimniekošanas jomā plānotie nozīmīgākie ieguldījumi, tajā skaitā paredzētie izdevumi 228 387 *euro* apmērā kapličas ēkas būvniecībai Miera ielā 4, Rūjienā.

Tomēr budžeta dokumentos netiek norādīta sasaiste starp plānoto konkrētai jomai piešķiramo finanšu līdzekļu apjomu un Pašvaldības attīstības plānošanas dokumentos noteiktiem rīcības virzieniem, rīcībām, aktivitātēm.

Tas neļauj novērtēt Pašvaldības finanšu līdzekļu izlietojuma ekonomiskumu un Pašvaldības rīcības efektivitāti, iegūt objektīvu informāciju lēmumu pieņemšanai par turpmāko rīcību, kā arī sniegt informāciju un skaidrojumus iedzīvotājiem, vai Pašvaldība ir izvēlējusies ekonomiski pamatotākos un pareizākos risinājumus un vai tie ir samērīgi ar Pašvaldības finansiālajām iespējām.

Ieteikums

Pilnveidot Pašvaldības attīstības plānošanas dokumentus, ietverot tajos no konkrētām problēmām un aktuālām vajadzībām izrietošo mērķu un uzdevumu izpildi raksturojošus izmērāmus kapsētu teritoriju un infrastruktūras attīstības darbību rezultātīvos rādītājus, kas ļautu novērtēt Pašvaldības darbības efektivitāti un ekonomiskumu.

Finanšu līdzekļi netiek plānoti konkrētu attīstības plānošanas dokumentos noteikto uzdevumu, aktivitāšu īstenošanai.

3. Vai Pašvaldības rīcība ar finanšu līdzekļiem, nodrošinot kapsētu infrastruktūras izveidi un uzturēšanu, ir ekonomiski pamatota?

Lai gan Pašvaldībā ir izstrādāta maksas pakalpojumu cenu noteikšanas kārtība un ir apstiprināti ar kalkulācijām pamatoti pakalpojumu cenrāži, Pašvaldības īstenotās kontroles neļauj gūt pilnīgu pārliecību par kapsētu izmantošanas maksas pakalpojumu cenu atbilstību faktiskajiem izdevumiem.

Pašvaldības izveidotā
kontroles sistēma

Izdevumi kapsētu infrastruktūras attīstībai

Saskaņā ar Attīstības programmā iekļautajām prioritātēm Pašvaldība īsteno kapsētu infrastruktūras attīstības projektu “*Kapličas projekta izstrāde un izbūve Rūjienā Bērtuļu kapsētā*”⁷³.

Projekta ietvaros uzbūvēta kapliča un labiekārtota apkārtējā teritorija – ierīkots bruģēts laukums, izvietoti soliņi un atkritumu urnas. 2018.gadā paredzēts turpināt kapličas apkārtnes labiekārtošanu⁷⁴.

No revīzijas izlasē iekļautajām 11 pašvaldībām kapličas uzbūvētas četrās pašvaldībās (*skatīt 2.tabulu*).

2.tabula

Kapliču būvniecības izmaksu salīdzinājums

Pašvaldība	Atrašanās vieta	Būvniecības gads	Būvniecības izmaksas uz 1 m ² , euro
Jūrmala	Jaunā Slokas kapsēta	2013	1772,82
Plaviņas	Bārūkalna kapi	2015	1060,13
Rūjiena	Sv.Bērtuļa kapsēta	2016	2341,60
Viesīte	Jaunie kapi	2016	1571,39

Plānojot kapličas būvniecību pie Sv.Bērtuļa kapsētas, Pašvaldība nav vērtējusi alternatīvas no izmaksu aspekta.

Maksas pakalpojumu cenu noteikšana

Pašvaldības Nekustamo īpašumu nodaļa, kas pilda saistošajos noteikumos paredzētos kapsētu uzturēšanas pienākumus, kapsētu apsaimniekošanas jomā sniedz vairākus maksas pakalpojumus, kuru cenas noteiktas 2013.gadā⁷⁵:

- ☑ kapavietas noma;
- ☑ jaunas kapavietas ierādīšana;
- ☑ apbedīšana nomātā kapavietā;
- ☑ kapličas izmantošana.

Maksas pakalpojumu izcenojumu aprēķināšanas metodika un izcenojumu apstiprināšanas kārtība⁷⁶ Pašvaldībā ir izstrādāta 2014.gadā.

Lai gan Pašvaldība ir veikusi tās sniegto maksas pakalpojumu izmaksu kalkulācijas⁷⁷ un apstiprinājusi cenrādi, tā nav noteikusi visu pakalpojumu (piemēram, urnas apglabāšana) cenu, kā arī nav aktualizējusi izmaksu aprēķinus pēc iepriekš minētās metodikas spēkā stāšanās.

Saskaņā ar Pašvaldības darbinieku sniegto informāciju⁷⁸ maksas pakalpojumu cena nesedz faktiskos izdevumus. Pašvaldība ir vērtējusi iespēju paaugstināt maksu par kapsētu izmantošanu, bet šobrīd tas vēl netiek darīts, ņemot vērā iedzīvotāju zemo maksātspēju.

Ieteikums

Lai nodrošinātu Pašvaldības resursu ekonomisku izlietošanu, Pašvaldībai pilnveidot tās ieviestās kontroles saistībā ar kapsētu izmantošanā sniegto maksas pakalpojumu izmaksu noteikšanu, tajā skaitā aktualizēt izmaksu kalkulācijas atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un faktiskajiem izdevumiem.

Pašvaldības viedoklis

Rūjienas novada pašvaldībā veikta likumības un lietderības revīzija “Vai Rūjienas novada pašvaldības rīcība, nodrošinot kapsētu apsaimniekošanu un ar kapsētu izmantošanu saistītos pakalpojumus, ir likumīga un lietderīga?”. Valsts kontrole revīziju veica par laika posmu no 2015.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 30.jūnijam. Revīzijas mērķis bija iegūt pārlicību, ka pašvaldība nodrošinot kapsētu apsaimniekošanu un ar kapsētu izmantošanu saistīto pakalpojumu sniegšanu, ir rīkojusies tiesiski, efektīvi un ekonomiski.

Revīzija tika veikta, lai izvērtētu, vai iedzīvotāji var pilnvērtīgi un viņiem ērtā veidā saņemt piederīgo apbedīšanai nepieciešamo informāciju un pakalpojumus, un lai apzinātu pašvaldības rīcību kapsētu izveidošanas un apsaimniekošanas jautājumu risināšanā, izvērtētu tās atbilstību normatīvajiem aktiem, kā arī novērtētu pašvaldības veiktās darbības un tām izlieto to līdzekļu izmantošanas efektivitāti.

Veicot revīziju, Valsts kontrole konstatēja un norādīja uz dažiem trūkumiem un nepilnībām novada kapsētu apsaimniekošanā, kurus būtu nepieciešams mainīt un pilnveidot, lai nodrošinātu pilnvērtīgāku pašvaldības darbu:

- Pirmkārt, uzlabot iedzīvotājiem tuvinieku cieņpilnai apbedīšanai nepieciešamās informācijas pieejamību, kā arī pašvaldībai izvērtēt tās rīcībā esošās informācijas ar kapsētu izmantošanu saistītos jautājumos publiskošanas iespējas, tajā skaitā pilnveidojot tīmekļa vietnē iekļautās informācijas pieejamību. Revīzijas rezultātā tika norādīts uz būtisku trūkumu, informācijas apmaiņu/saikni ar iedzīvotāju/sabiedrību. Izvērtējot un ievērojot revīzijas ieteikumus, pašvaldība līdz 2018.gada 30.jūnijam nodrošinās informācijas par pašvaldības pārziņā esošo kapsētu izmantošanas kārtību, noteiktajiem, maksājumiem un apbedīšanas kārtību Rūjienas novada kapsētās, pieejamību mājaslapā www.rujiena.lv, vietējā laikrakstā “Rūjienas Vēstnesis” un uz kapsētās esošajiem stendiem. Tiks veikta sabiedriskā apspriešana, lai apzinātu iedzīvotāju viedokli par apbedīšanas kārtību un pakalpojumu kvalitāti. Perspektīvā plānots ievietot pašvaldības tīmekļa vietnē kapu plānus un detalizētāku informāciju par tiem, ievērojot datu drošības prasības. Šobrīd pašvaldība šajā cilvēkiem sensitīvi jūtīgajā brīdī vairāk koncentrējusies uz praktisko palīdzību - aizpilda nepieciešamos dokumentus, izbrauc uz vietas un informē par tālākiem soļiem.
- Otrkārt, pilnveidot pašvaldības plānošanas dokumentus, ietverot tajos no konkrētām problēmām un aktuālām vajadzībām izrietošo mērķu un uzdevumu izpildi raksturojošus izmērāmus kapsētu teritoriju un infrastruktūras attīstības darbību rezultātīvos rādītājus, kas ļautu novērtēt pašvaldības darbības efektivitāti un ekonomiskumu. Rūjienas novada pašvaldība ņems vērā revīzijas ziņojuma ieteikumus par Pašvaldības attīstības plānošanas dokumenta pilnveidi, nākamajā plānošanas dokumentā 2019.-2025.gadam, kā arī turpmākajos dokumentos iekļaujot no konkrētām problēmām un aktuālajām vajadzībām izrietošo mērķu un uzdevumu izpildi raksturojošus izmērāmus un salīdzināmus infrastruktūru attīstības darbību rezultātīvos rādītājus, kas ļautu objektīvi novērtēt pašvaldības darbības efektivitāti un ekonomiskumu. Nākamā perioda attīstības plāns tiks izstrādāts un apstiprināts līdz 2018.gada 31.decembrim.
- Treškārt, lai nodrošinātu pašvaldības resursu ekonomisku izlietošanu, pašvaldībai ir jāpilnveido tās ieviestās kontroles, saistībā ar kapsētu izmantošanā sniegto maksas pakalpojumu izmaksu

noteikšanu, tajā skaitā nepieciešams aktualizēt izmaksu kalkulācijas atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem un faktiskajiem izdevumiem. Līdz 2018.gada 30.jūnijam pašvaldības Finanšu nodaļā tiks veikti aprēķini ar kapsētu izmantošanu saistītajiem maksas pakalpojumiem atbilstoši to faktiskajām izmaksām, kā arī tiks pārskatīta pakalpojumu nepieciešamība. Gada beigās veiksīm aprēķinā iekļauto izmaksu salīdzināšanu ar faktiskajām izmaksām, ja pakalpojuma sniegšanas izmaksas būs būtiski palielinājušās, maksa par pakalpojumiem tiks pārskatīta, ņemot vērā iedzīvotāju sociāliekonomisko situāciju reģionā.

Rūjienas novada pašvaldība uzskata, ka veiktā revīzija par kapu apsaimniekošanu un ar kapsētu saistītiem pakalpojumiem Rūjienas novada Skudrītes, Bērtuļa un Briedīšu kapsētās bija nepieciešama un lietderīga, jo tā ļauj pašvaldībai paskatīties uz veicamajiem darbiem no gaismas un ēnas puses, tātad, lepoties ar ieguldīto darbu, kā arī ņemt vērā nepilnības, veicot uzlabojumus savā darbībā.

Rūjienas novadā ir trīs kapsētas, kuru pakalpojumus vēsturiski ir izmantojuši apkārtnējo pagastu iedzīvotāji, bet šodien tie jau ir četru dažādu novadu iedzīvotāji.

Ir tādi novadi, kuru teritorijā nav kapu un šāds pakalpojums iedzīvotājiem savā novadā nav pieejams. Tie izmanto blakus novada sniegtos pakalpojumus, nedomājot par šāda pakalpojuma ieviešanu savā novadā.

Savukārt ir novadi, kur ir ļoti daudz sīku kapu (dzimtu kapi, kapi katrā ciematā), kas rada pavisam citu situāciju un apsaimniekošanas kārtību.

Galvenā problēma, ar ko saskaras pašvaldība, ir tā, ka kapu uzturēšana un apsaimniekošana nav reglamentēta valstiskā līmenī. Tāpēc pašvaldība, pieņemot saistošos noteikumus, rīkojas pēc savas izpratnes un konkrētas situācijas. Savukārt tas izraisa neizpratni iedzīvotājos, īpaši jau no citiem novadiem, kas šo pakalpojumu izmanto.

Situācija nav viennozīmīgi vērtējama, bet vienots regulējums būtu nepieciešams.

Revīzija ir secinājusi, ka pašvaldība ir izvēlējusies pareizu kapu apsaimniekošanas sistēmu, kuru varētu izmantot par pamatu Ministru kabineta noteikumu izstrādei un kura kalpotu par piemēru citām pašvaldībām.

Esam pateicīgi Jums par sadarbību revīzijas laikā, izrādīto interesi par kapu apsaimniekošanu Rūjienas novadā un dotajiem norādījumiem kvalitatīvākai pakalpojumu sniegšanai sabiedrībai.

Ticam, ka mūsu pozitīvā pieredze (pārskatāma apsaimniekošanas un apbedījumu uzskaites sistēma) ietekmēs šīs jomas sakārtošanu.

Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes

Revīzijas mērķis

Revīzijas mērķis ir iegūt pārliecību, ka laika posmā no 2015.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 30.jūnijam pašvaldības, nodrošinot kapsētu apsaimniekošanu un ar kapsētu izmantošanu saistīto pakalpojumu sniegšanu, ir rīkojušās tiesiski, efektīvi un ekonomiski.

Juridiskais pamatojums

Likumības un lietderības revīzija “Vai pašvaldību rīcība, nodrošinot kapsētu apsaimniekošanu un ar kapsētu izmantošanu saistītos pakalpojumus, ir likumīga un lietderīga?” Rūjienas novada pašvaldībā ir veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles 2017.gada darba plānu un Piektā revīzijas departamenta 2017.gada 2.janvāra revīzijas uzdevumu Nr.2.4.1–1/2017 un 2017.gada 23.februāra un 2017.gada 2.marta revīzijas uzdevuma grozījumiem.

Revīziju veica revīzijas grupas vadītājs vecākais valsts revidents Jānis Lielkalns, valsts revidenti Pēteris Bricis, Ingūna Vanaga un valsts revidentes juristes Guna Rudzīte, Zane Riekstiņa (līdz 2017.gada 8.februārim) un Baiba Bebre (no 2017.gada 20.februāra).

Revidentu un revidējamās vienības atbildība

Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par revīzijas ziņojuma sniegšanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem.

Pašvaldība ir atbildīga par normatīvo aktu ievērošanu un revidentiem sniegtās informācijas patiesumu.

Revīzijas apjoms un ierobežojums

Revīzija ir veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Revīzija plānota un veikta tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par revīzijas apjomā iekļautās revidējamās vienības – Rūjienas novada pašvaldības – rīcības tiesiskumu, efektivitāti un ekonomiskumu, veicot Pašvaldības pārziņā esošo kapsētu apsaimniekošanu nolūkā nodrošināt piederīgajiem cieņpilnu aizgājēja apbedīšanu.

Revīzija veikta par laika posmu no 2015.gada 1.janvāra līdz 2017.gada 30.jūnijam.

Revīzija ir par Pašvaldības darbību laika posmā no 2015.gada līdz 2017.gada jūnijam.

Mērķis – Pašvaldības un tās institūciju darbības efektivitāte, kā arī kapsētu infrastruktūras izveidē un apsaimniekošanā ieguldīto līdzekļu izlietojuma ekonomiskums.

Vērtēšanas kritēriji

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir izpildīts / nav izpildīts
Vai pašvaldību rīcība, nodrošinot kapsētu apsaimniekošanu un ar kapsētu izmantošanu saistītos pakalpojumus, ir atbilstoša normatīvajiem aktiem, efektīva un ekonomiska?		
1. Vai Pašvaldības izstrādātā un ieviestā attīstības plānošanas sistēma atbilst normatīvajos aktos noteiktajam, kā arī labas pārvaldības pamatprincipiem?		
1.1. Vai Pašvaldība ir veikusi situācijas analīzi, lai definētu aktuālās risināmās problēmas un iedzīvotāju vajadzības?	Ir veikta SVID analīze	☑ Kritērijs ir izpildīts daļēji – SVID analīzē nav raksturota kapsētu apsaimniekošana, nav veikta plašāka priekšrocību un trūkumu, iespēju un draudu izvērtēšana.
	Ir organizētas dažādu grupu, mērķauditoriju aptaujas	☒ Kritērijs nav izpildīts – mērķauditorijas nav apzinātas.
	Veiktās situācijas analīzes rezultātā ir definētas aktuālās problēmas, iedzīvotāju vajadzības	☒ Kritērijs nav izpildīts – ir aprakstīti jau paveiktie darbi, bet aktuālās problēmas nav definētas.
1.2. Vai Pašvaldība, nosakot prioritāšu īstenošanai veicamos uzdevumus, ir vērtējusi iespējamās alternatīvas un izvēlējusies no efektivitātes un ekonomiskuma aspektiem pamatotākos risinājumus?	Pašvaldība ir definējusi alternatīvas	☒ Kritērijs nav izpildīts – alternatīvas nav aprakstītas.
	Ir novērtēta alternatīvo risinājumu ietekme uz mērķu sasniegšanu	☒ Kritērijs nav izpildīts – alternatīvu ietekme uz mērķu sasniegšanu nav vērtēta.
	Ir aprēķināta alternatīvo risinājumu finansiālā ietekme uz Pašvaldības budžetu	☒ Kritērijs nav izpildīts – alternatīvu ietekme uz budžetu nav vērtēta.
1.3. Vai Pašvaldība ir noteikusi definēto mērķu sasniegšanai veicamo uzdevumu sagaidāmo rezultātu un izmēramus rezultatīvos rādītājus, kā arī to sākotnējās un plānotās (sasniedzamās) vērtības?	Pašvaldība ir aprakstījusi attīstības dokumentos noteikto darbību izpildes sagaidāmo rezultātu	☑ Kritērijs ir izpildīts – ir vispārīgi aprakstīti sagaidāmie rezultāti.
	Ir noteikti rezultatīvie rādītāji	☒ Kritērijs nav izpildīts – izmērami sagaidāmo rezultātu raksturojošie rādītāji nav noteikti.
	Lai noteiktu mērķu sasniegšanas, uzdevumu izpildes pakāpi, ir noteiktas rezultatīvo rādītāju sākotnējās vērtības un sasniedzamās vērtības	☒ Kritērijs nav izpildīts – salīdzināmas rezultatīvo rādītāju vērtības nav noteiktas.
1.4. Vai Pašvaldības budžeta dokumentos ir nodrošināta sasaiste ar attīstības plānošanu, norādot, kāds līdzekļu apjoms ir paredzēts katra uzdevuma izpildei noteiktā periodā?		

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir izpildīts / nav izpildīts
	Ir izstrādāti Pašvaldības budžeta sagatavošanas noteikumi un tajos noteikta precīza budžeta pieprasījumos iekļaujamā informācija no attīstības dokumentiem	☑ Kritērijs ir izpildīts daļēji – ir izstrādāts budžeta plānošanu reglamentējošs dokuments– noteikumi, taču tajos nav noteikta budžeta pieprasījumos iekļaujamā informācija no attīstības dokumentiem.
	Ir sagatavots budžeta paskaidrojuma raksts, kurā pamatota līdzekļu piešķiršana konkrētu uzdevumu izpildei	⊗ Kritērijs nav izpildīts – paskaidrojuma rakstā netiek norādīts finansējuma piešķiršanas mērķis attīstības dokumentos norādītu uzdevumu izpildei.
	Budžeta pieprasījumos sniegtas atsaucē uz attīstības plānošanas dokumentos noteiktajiem mērķiem, uzdevumiem	⊗ Kritērijs nav izpildīts – tāmēs nav norādītas atsaucē uz attīstības plānošanas dokumentos definēto rīcību ietvaros veicamajām aktivitātēm.
1.5. Vai Pašvaldība attīstības plānošanas dokumentos noteiktā kārtībā ir veikusi mērķu sasniegšanai veicamo uzdevumu izpildes uzraudzību un kontroli?		
	Pašvaldība ir noteikusi attīstības plānošanas sistēmas uzraudzības kārtību	☑ Kritērijs ir izpildīts – ir noteikta uzraudzības kārtība.
	Uzraudzība ir īstenota saskaņā ar Pašvaldības noteikto kārtību	☑ Kritērijs ir izpildīts daļēji – ikgadējo uzraudzības ziņojumu saturs tikai daļēji atbilst Pašvaldības noteiktajai kārtībai, nav izstrādāti uzraudzības ziņojumi par trīs gadu periodā paveikto.
2. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi iedzīvotājiem iespēju cieņpilni apbedīt aizgājēju, noorganizējot skaidru, vienkāršu procesu un ar to saistīto informāciju, kā arī ir nodrošinājusi kapsētu izmantošanai ērtu un pieejamu vidi?		
2.1. Vai Pašvaldība ir izstrādājusi kapsētu izmantošanu reglamentējošus iekšējos normatīvos aktus un tajos ir aprakstījusi visus iedzīvotājiem aktuālos ar kapsētu izmantošanu saistītos jautājumus (kapavietu iegūšana un apsaimniekošana, maksājumi, maksas pakalpojumi, pakalpojumu saņemšanas kārtība u.tml.)?		
	Ir izstrādāti jomu reglamentējoši saistošie noteikumi; ir noteikti maksas pakalpojumi – izstrādāts cenrādis	☑ Kritērijs ir izpildīts – Pašvaldībā ir pieņemti saistošie noteikumi un izstrādāts maksas pakalpojumu cenrādis.
	Pašvaldība ir aprakstījusi iedzīvotājiem būtiskus kapsētu izmantošanas jautājumus: - kapavietu iegūšana; - kapavietu uzturēšana un apsaimniekošana, tajā skaitā nekoptu kapavietu aktēšana;	☑ Kritērijs ir izpildīts – Pašvaldība ir reglamentējusi iedzīvotājiem būtiskus kapsētu izmantošanas jautājumus.

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir izpildīts / nav izpildīts
	- ar kapsētu izmantošanu saistīto maksājumu veidi un apmērs; - apbedīšanas kārtība	
2.2. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi visas ar kapsētu izmantošanu saistītās informācijas (saistošie noteikumi, pakalpojumu cenrāži, pakalpojumu saņemšanas kārtība u.c.) ērtu pieejamību?	Pašvaldības tīmekļa vietnē ir izveidota sadaļa par kapsētu apsaimniekošanu un izmantošanu / visa informācija ir pieejama sadaļā "Pakalpojumi" Ar kapsētu izmantošanu saistīto maksas pakalpojumu cenrādis ir saistošo noteikumu pielikums	⊗ Kritērijs nav izpildīts – tīmekļa vietnes sadaļā "Pakalpojumi" nav pieejama informācija par kapsētu apsaimniekošanu un izmantošanu. ⊙ Kritērijs ir izpildīts – maksas pakalpojumu cenrādis ir saistošo noteikumu pielikums.
	Pašvaldības tīmekļa vietnē ir ērti pieejama VARAM izstrādātā kārtība "Miruso apbedīšana soli pa solim"	⊙ Kritērijs ir izpildīts daļēji – tīmekļa vietnē ir ievietota norāde uz kārtību, tomēr saite nedarbojas.
2.3. Vai Pašvaldība ir izveidojusi apbedījumu vietu un apbedīšanas uzskaites sistēmu un ir apzinājusi informāciju par kapsētās pieejamajām apbedījumu vietām, kā arī ir nodrošinājusi šīs informācijas publicitāti?	Pašvaldībā ir izveidots kapsētu plānojums, kurā norādītas apbedījumu vietas Informācija par apbedījumu vietām un apbedītajiem ir pieejama Pašvaldības tīmekļa vietnē	⊙ Kritērijs ir izpildīts – divām atvērtajām kapsētām ir sagatavoti plāni. ⊙ Kritērijs ir izpildīts daļēji – informācija par apbedījumu vietām un apbedītajiem ir pieejama kapsētu pārziņiem, taču nav publiski pieejama.
	Ir noteikta apbedīšanas reģistrācijas kārtība	⊙ Kritērijs ir izpildīts – Pašvaldībā ir noteikta apbedījumu reģistrēšanas kārtība.
	Ir noteikta uzraudzība pār Pašvaldības kapsētās veiktajiem apbedījumiem	⊙ Kritērijs ir izpildīts – kapsētu strādnieks nodrošina veikto apbedījumu uzraudzību.
2.4. Vai Pašvaldības izveidotais regulējums un uzskaites sistēma ļauj izvērtēt Pašvaldības pieņemto lēmumu pamatotību?	Pašvaldība ir apkopojusi vēsturisko apbedījumu informāciju un apzinājusi pieejamo apbedījumu vietu skaitu Pašvaldības apkopotā informācija ir izmantota lēmuma pieņemšanai par infrastruktūras attīstību kapsētās (teritoriju paplašināšana,	⊙ Kritērijs ir izpildīts – Pašvaldība ir apzinājusi informāciju par veiktajiem apbedījumiem un aplēsusi brīvo vietu skaitu kapsētās. ⊙ Kritērijs ir izpildīts – Pašvaldības apkopotā informācija tiek izmantota, plānojot jomas turpmāko attīstību.

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir izpildīts / nav izpildīts
kapliču būve)		
2.5. Vai Pašvaldība ir nodrošinājusi kapsētu pieejamību, izveidojot un labiekārtojot apkārtējo vidi?	Pašvaldība ir izveidojusi ērtu un pieejamu vidi kapsētās, tajā skaitā, sakārtojusi pievedceļus, ierīkojusi auto stāvlaukumus, apgaismojumu, izveidojusi un uztur celiņu tīklu, ierīkojusi ūdens ņemšanas vietas, tualetes, kā arī nodrošinājusi atpūtas iespējas (solīņus)	☑ Kritērijs ir izpildīts daļēji – Pašvaldība ir nodrošinājusi ērtu un labiekārtotu vidi, tomēr pie kapsētām nav stāvlaukumu, kur novietot automašīnas.
3. Vai Pašvaldības rīcība ar finanšu līdzekļiem, nodrošinot kapsētu darbību un uzturēšanu, ir ekonomiski pamatota:		
3.1. vai Pašvaldībā ir nodrošināta atsevišķa kapsētu apsaimniekošanas izdevumu grāmatvedības uzskaitē?		
3.2. vai Pašvaldībā ir izstrādāta maksas pakalpojumu cenu noteikšanas un izdevumu sadales metodika?		
3.3. vai Pašvaldība ir veikusi ar kapsētu izmantošanu un uzturēšanu saistīto faktisko izdevumu kalkulāciju un tās noteiktās maksas pakalpojumu cenas atbilst faktiskajiem izdevumiem?		
3.4. vai Pašvaldība sniedz tikai tādas maksas pakalpojumus kapsētu jomā, kurus nevar nodrošināt tirgus, un pirms dalības uzsākšanas apbedīšanas pakalpojumu tirgū ir veiktas normatīvajā aktā ⁷⁹ noteiktās darbības?		
3.5. vai Pašvaldība veic precīzu ar kapsētu izmantošanu saistīto maksājumu uzskaiti un nodrošina atbilstošu ieņēmumu kontroli?		
3.6. vai Pašvaldība, paplašinot kapsētu teritoriju un veicot infrastruktūras objektu būvniecību, ir izvērtējusi ekonomiskuma aspektus – ietekmi uz Pašvaldības budžetu?		
	Ir nodrošināta kapsētu izdevumu uzskaitē atsevišķā funkcionālās klasifikācijas kodā	☑ Kritērijs ir izpildīts daļēji – lai gan Pašvaldība veic kapsētu izdevumu uzskaiti atsevišķā funkcionālās klasifikācijas kodā, tomēr ne visi uz kapsētu apsaimniekošanu attiecināmie izdevumi ir uzskaitīti šajā kodā.
	Pašvaldībā ir izstrādāta maksas pakalpojumu cenu noteikšanas un izdevumu sadales metodika	☑ Kritērijs ir izpildīts – ir izstrādāta atbilstoša metodika.
	Pašvaldība ir veikusi kalkulāciju ar kapsētu izmantošanu saistīto pakalpojumu faktisko izmaksu noteikšanai	☑ Kritērijs ir izpildīts daļēji – izmaksu kalkulācija veikta pirms metodikas izstrādes un nav veikta izmaksu aktualizācija atbilstoši metodikai.
	Pašvaldības noteiktās maksas pakalpojumu cenas atbilst faktiskajiem izdevumiem	⊗ Kritērijs nav izpildīts – pakalpojumu cena neatbilst izmaksām.
	Pašvaldība nesniedz ar apbedīšanu saistītus	☑ Kritērijs ir izpildīts – Pašvaldība nesniedz ar apbedīšanu saistītus

Revīzijas jautājums	Noteiktais kritērijs	Kritērijs ir izpildīts / nav izpildīts
	pakalpojumus, kuri nav attiecināmi uz pašvaldību funkcijas ⁸⁰ izpildi	pakalpojumus, kuri nav attiecināmi uz pašvaldību funkcijas izpildi.
	Pašvaldība ir izpildījusi normatīvajā aktā ⁸¹ noteikto – ir veikusi izvērtējumu	Netiek vērtēts.
	Pašvaldībā ir nodrošināta ieņēmumu kontrole – pakalpojumu sniedzēja uzskaites dati tiek regulāri salīdzināti ar grāmatvedības reģistriem	✓ Kritērijs ir izpildīts – Pašvaldības iekšējā kontrole nodrošina paredzēto ieņēmumu gūšanu.
	Ir veikta alternatīvu analīze, kas ietver ekonomisko izvērtējumu, nosakot risinājumu iespējamo ietekmi uz Pašvaldības budžetu	✗ Kritērijs nav izpildīts – Pašvaldībā nav veikta alternatīvu analīze.

Revīzijas metodes

Revīzijā izmantotas šādas galvenās metodes:

- ✓ analizēti jomas darbību reglamentējošie ārējie normatīvie akti, tajā skaitā kaimiņvalstīs, un Pašvaldības iekšējais normatīvais regulējums, kā arī par jomas darbību veiktie pētījumi;
- ✓ vērtēta Pašvaldības attīstības plānošanas sistēma, attīstības plānošanas sasaiste ar budžeta plānošanu, uzraudzības un kontroles sistēma;
- ✓ analizēta Pašvaldības plānoto jomas projektu izpilde;
- ✓ vērtēta ar jomu saistītā uzskaites sistēma Pašvaldībā;
- ✓ apsekota ar jomu saistītā infrastruktūra Pašvaldībā, veicot fotofiksāciju;
- ✓ analizēti Pašvaldības izdevumi jomas darbībai, pārbaudīti Pašvaldības uzrādītie izdevumu attaisnojuma dokumenti;
- ✓ intervēti Pašvaldības atbildīgie darbinieki;
- ✓ veikta pašvaldību anketēšana.

Revīzijas grupas vadītājs:
vecākais valsts revidents

J.Lielkalns

Revīzijas grupa:
valsts revidente

I.Vanaga

valsts revidents

valsts revidente juriste

valsts revidente juriste

P.Bricis

G.Rudzīte

B.Bebre

Termini un skaidrojumi

Saīsinājums / termins	Skaidrojums
Aktēšana	Nekoptu kapavietu apzināšana, apsekošana un akta noformēšana
Attīstības programma	Rūjienas novada attīstības programma 2012. – 2018.gadam (apstiprināta ar Rūjienas novada domes 16.08.2012. lēmumu (protokols Nr.8, 1.punkts))
MK	Ministru kabinets
Pašvaldība	Rūjienas novada pašvaldība
PMLP	Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde
PVN	Pievienotās vērtības nodoklis
SVID	Priekšrocību un trūkumu, kā arī ārējās vides iespēju un risku novērtēšana, izstrādājot organizācijas stratēģiju, no angļu val. – <i>SWOT (strengths, weaknesses, opportunities, threats) analysis</i> ⁸²
VARAM	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

1.pielikums

Pašvaldību noteiktie obligāti veicamie maksājumi par kapsētu izmantošanu.

Pašvaldība	Līguma slēgšana	Vienreizēja maksa par vienvietīgas kapavietas piešķiršanu (euro, bez PVN)	Ikgadēja nomas maksa par kapavietu (euro, bez PVN)	Vienreizēja maksa par apbedīšanu (euro, bez PVN)	Vienreizēja maksa par kapavietas ierādīšanu dabā, uzmērīšanu (euro, bez PVN)
<i>Revīzijas izlasē iekļautās pašvaldības</i>					
Aglonas novads	–	–	–	–	–
Engures novads	–	–	–	–	–
Jūrmalas pilsēta	–	38,00	0,83 (par 1 m ²)	–	–
Kārsavas novads	–	–	–	–	–
Liepājas pilsēta	–	50,00	–	–	–
Ogres novads ⁸³	–	maksa par zemesgabala rezervēšanu kapavietai bez apbedījuma – 28,46 euro par vienu kvadrātmetru ⁸⁴	–	–	7,11 (novadā deklarētajiem) 14,22 (citur deklarētajiem)
Pļaviņu novads	–	–	–	–	7,00–21,00
Priekules novads	–	–	–	–	–
Rojas novads	–	–	–	–	–
Rūjienas novads	–	11,76	2,35 (par vienvietīgu kapavietu)	11,76	–
Viesītes novads	–	7,02	–	–	–

Pašvaldība	Līguma slēgšana	Vienreizēja maksa par vienvietīgas kapavietas piešķiršanu (euro, bez PVN)	Ikgadēja nomas maksa par kapavietu (euro, bez PVN)	Vienreizēja maksa par apbedīšanu (euro, bez PVN)	Vienreizēja maksa par kapavietas ierādīšanu dabā, uzmērīšanu (euro, bez PVN)
<i>Piemēri no revīzijas izlasē neiekļautām pašvaldībām</i>					
Alūksnes novads	–	–	–	33,06 par kapsētas pārziņa pakalpojumiem vienā apbedīšanas reizē ⁸⁵	–
Dobeles novads	3,56	21,34 (novadā deklarētajiem) 45,00 (citur deklarētajiem)	–	4,27 (ieraksts apbedīto reģistrā, apbedījumu kartēšana)	5,69
Ikšķiles novads	–	28,46	–	–	7,11
Jaunpiebalgas novads	–	–	–	4,27 par jauna apbedījuma atkritumiem	–
Jelgavas pilsēta	2,85	21,34–99,60 (atkarībā no kapsētas)	–	14,23	–
Madonas novads	–	14,94 (apbedīšanas gadījumā) vai 44,82 (par kapa vietas iegūšanu uzturēšanā) ⁸⁶	–	–	–
Mazsalacas novads	10,10 (novadā deklarētām personām ⁸⁷), 202,14 (pārējiem)	–	–	–	–

Atsauces

- ¹ Likuma "Par pašvaldībām" 15.panta pirmās daļas 2.punkts.
- ² MK 29.12.1998. noteikumi Nr.502 "Aizsargjoslu ap kapsētām noteikšanas metodika", MK 19.07.2005. noteikumi Nr.523 "Kārtība, kādā ieved valstī vai izved no tās miruša cilvēka ķermeni, pārvadā, glabā, apbedī vai kremē no infekcijas slimības miruša cilvēka ķermeni un veic obligāto patoloģiskā izmeklēšanu diagnozes precizēšanai pēc slimnieka nāves", MK 27.03.2007. noteikumi Nr.215 "Kārtība, kādā veicama smadzeņu un bioloģiskās nāves fakta konstatēšana un miruša cilvēka nodošana apbedīšanai", MK 29.06.2010. noteikumi Nr.600 "Kremācijas noteikumi", MK 29.09.2009. noteikumi Nr.1114 "Noteikumi par dzīvnieku kapsētu iekārtošanas, reģistrācijas, uzturēšanas, darbības izbeigšanas un likvidēšanas kārtību un aizsargjoslu noteikšanas metodiku ap dzīvnieku kapsētām".
- ³ Likuma "Par pašvaldībām" 43.panta trešā daļa.
- ⁴ Skatīts: Igaunijā – Kapsētu likums (pieņemts 23.02.2011., ar grozījumiem, kas pieņemti 19.02.2014. un 18.02.2015.), Lietuvā – Mirstīgo atlieku apbedīšanas likums (pieņemts 20.12.2007., ar grozījumiem, kas pieņemti līdz 01.12.2011.),
- ⁵ Saistošie noteikumi Nr.25 "Par Rūjienas novada kapsētu uzturēšanu" (apstiprināti ar Rūjienas novada domes 12.12.2013. lēmumu (protokols Nr.15, 26.punkts)), 1.pielikums.
- ⁶ "Kapu saimniecības pakalpojumu cenas" (apstiprinājis 11.01.2017. SIA "Dobeles komunālie pakalpojumi" valdes loceklis).
- ⁷ Carnikavas novada pašvaldības aģentūras "Carnikavas Komunālserviss" sniegto maksas pakalpojumu Carnikavas kapsētā cenrādis (1.pielikums Carnikavas novada domes 20.04.2011. saistošajiem noteikumiem Nr.CND/SN/2011/8), Carnikavas novada domes 22.03.2017. saistošo noteikumu Nr.SN/2017/5 redakcijā).
- ⁸ Rīgas domes Mājokļu un vides departamenta maksas pakalpojumu cenrādis (apstiprināts ar Rīgas domes 19.03.2013. lēmumu Nr.5964 (Rīgas domes 24.09.2013. lēmuma Nr.184 redakcijā)).
- ⁹ Maksa par kapavietas ierādīšanu nav noteikta revīzijas izlasē iekļautajās Aglonas novada, Engures novada, Kārsavas novada, Priekules novada un Rojas novada pašvaldībās.
- ¹⁰ Rūjienas novadā, Jūrmalas pilsētā, Raunas novada Drustu pagastā, Kuldīgas pilsētā, Skrundas pilsētā un Olaines novadā.
- ¹¹ Piemēram: norādes, piebraucamie ceļi, auto stāvlaukumi, teritorijas apgaismojums, informācijas stendi, kapsētu celiņi, labierīcības, soliņi, atkritumu urnas, ērtas ūdens ņemšanas vietas, kapusvētku norises vietas aprīkojums.
- ¹² <http://raim.gov.lv/cms/tiki-index.php?page=Municipality>, skatīts 18.07.2017.
- ¹³ PMLP dati
http://www.pmlp.gov.lv/lv/assets/documents/Iedzivotaju%20reģistrs/07022017/ISPV_Pasvaldibas_iedzivotaju_s_kaits.pdf, skatīts 18.07.2017.
- ¹⁴ Administratīvo teritoriju un apdzīvoto vietu likuma 7.panta otrās daļas 3.punkts.
- ¹⁵ PMLP dati uz 01.01.2012. un 01.01.2017. <http://www.pmlp.gov.lv/lv/sakums/statistika/iedzivotaju-registrs/arhivs.html> skatīts 18.07.2017.
- ¹⁶ <http://raim.gov.lv/cms/tiki-index.php?page=Datu+atlase>, skatīts 18.07.2017.
- ¹⁷ Pašvaldības 29.06.2017. vēstule Nr.RNP/5–8/17/368.
- ¹⁸ Naukšēnu novada pašvaldības 08.05.2017. vēstule Nr.3.11/182.
- ¹⁹ Saistošie noteikumi Nr.25 "Par Rūjienas novada kapsētu uzturēšanu" (apstiprināti ar Rūjienas novada domes 12.12.2013. lēmumu (protokols Nr.15, 26.punkts)), 2.10. un 2.11.apakšpunkts.
- ²⁰ Saistošie noteikumi Nr.25 "Par Rūjienas novada kapsētu uzturēšanu" (apstiprināti ar Rūjienas novada domes 12.12.2013. lēmumu (protokols Nr.15, 26.punkts)).
- ²¹ Mirušo reģistrācijas grāmata un apbedījumu vietu kartotēka.
- ²² Saistošie noteikumi Nr.1/2015 "Par Rūjienas novada pašvaldības 2015.gada budžetu" (apstiprināti ar Rūjienas novada pašvaldības 19.02.2015. lēmumu (protokols Nr.2, 2.punkts)), Saistošie noteikumi Nr.1/2016 "Par Rūjienas novada pašvaldības 2016.gada budžetu" (apstiprināti ar Rūjienas novada pašvaldības 21.01.2016. lēmumu (protokols Nr.1, 6.punkts)), Saistošie noteikumi Nr.1/2017 "Par Rūjienas novada pašvaldības 2017.gada budžetu" (apstiprināti ar Rūjienas novada pašvaldības 26.01.2017. lēmumu (protokols Nr.1, 8.punkts)), Grāmatojumi laika periodā 01.01.2015.–31.12.2015. un Grāmatojumi laika periodā 01.01.2016.–31.12.2016.
- ²³ Attīstības programmas investīciju plāns ilgtermiņa un vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai (aktualizēts ar Rūjienas novada domes 29.06.2017. lēmumu (protokols Nr.7, 6.punkts)), projekts Nr.2.5.1.2., 47.lpp.

- ²⁴ Saistošie noteikumi Nr.1/2016 "Par Rūjienas novada pašvaldības 2016.gada budžetu" (apstiprināti ar Rūjienas novada pašvaldības 21.01.2016. lēmumu (protokols Nr.1, 6.punkts)).
- ²⁵ Kapličas ēkas būvniecības Miera ielā 4 izmaksu sadalījums pa pamatlīdzekļu objektiem.
- ²⁶ MK 19.02.2013. rīkojums Nr.58 "Par koncepciju par publisko pakalpojumu sistēmas pilnveidi". Saskaņā ar Valsts pārvaldes iekārtas likumu valsts pārvalde sastāv no tiešās pārvaldes (Latvijas Republikas kā sākotnējās publiskās personas iestādes un amatpersonas) un pastarpinātās pārvaldes (atvasinātu publisku personu iestādes un amatpersonas (tajā skaitā pašvaldības kā atvasinātas publiskas personas iestādes un amatpersonas)). Tādējādi šajā dokumentā ar terminu "valsts pārvalde" tiek domāta gan tiešā valsts pārvalde, gan arī pašvaldības.
- ²⁷ VARAM izstrādātais "Publisko pakalpojumu sniegšanas rekomendējamais modelis", 2013.gads, http://www.varam.gov.lv/lat/fondi/ESper07_13/15120/?doc=13506, skatīts 18.07.2017.
- ²⁸ MK 06.03.2007. noteikumu Nr.171 "Kārtība, kādā iestādes ievieto informāciju internetā" 11.3.apakšpunkts. <http://www.rujiena.lv/public/request.php?navi=193&l=lv>, skatīts 30.06.2017.
- ²⁹ <http://www.rujiena.lv/public/request.php?navi=156&l=lv>, skatīts 31.05.2017.
- ³⁰ Saistošie noteikumi Nr.25 "Par Rūjienas novada kapsētu uzturēšanu" (apstiprināti ar Rūjienas novada domes 12.12.2013. lēmumu (protokols Nr.15, 26.punkts)).
- ³¹ Skatīt: <http://www.rujiena.lv/public/request.php?navi=113&l=lv>, skatīts 07.09.2017.
- ³² VARAM izstrādātā "Metodiskā rokasgrāmata par pakalpojumu sniegšanas un kvalitātes jautājumiem", 2013.gads, <http://www.sif.gov.lv/noddevumi/noddevumi/3127/PPS%20rokasgramata%20v07a.pdf>, skatīts 07.04.2016.
- ³³ Saistošie noteikumi Nr.25 "Par Rūjienas novada kapsētu uzturēšanu" (apstiprināti ar Rūjienas novada domes 12.12.2013. lēmumu (protokols Nr.15, 26.punkts)), 2.10.apakšpunkts.
- ³⁴ Veidlapu "Pieteikums apbedīšanai Rūjienas novada kapsētā" iespējams saņemt pa elektronisko pastu un jau iepriekš aizpildīt.
- ³⁵ Pašvaldībā noteikta samaksa par kapavietas nomu, kapavietas ierādīšanu, apbedīšanu un par kapličas izmantošanu.
- ³⁶ Norāda: 1 – pirmais apbedījums, 2 – pirmais virsapbedījums, 3 – otrais virsapbedījums.
- ³⁷ Ziņas par apbedīto, ziņas par apbedījumu, ziņas par informācijas sniedzēju, kapavietas atrašanās aprakstu un skici, norādot katra veiktā apbedījuma vietu.
- ³⁸ Saistošie noteikumi Nr.25 "Par Rūjienas novada kapsētu uzturēšanu" (apstiprināti ar Rūjienas novada domes 12.12.2013. lēmumu (protokols Nr.15, 26.punkts)), 17.12.apakšpunkts.
- ³⁹ Saistošie noteikumi Nr.25 "Par Rūjienas novada kapsētu uzturēšanu" (apstiprināti ar Rūjienas novada domes 12.12.2013. lēmumu (protokols Nr.15, 26.punkts)), 33.punkts.
- ⁴⁰ Fotogrāfija no Valsts kontroles revidentu arhīva.
- ⁴¹ Pašvaldības Kapu apsekošanas komisijas 06.06.2016. sēdes protokols Nr.1 (par apsekošanu Sv.Bērtuļa kapsētā) un 19.09.2016. sēdes protokols Nr.1 (par apsekošanu Skudrītes kapsētā).
- ⁴² Valsts kontroles un Pašvaldības 14.02.2017. intervijas protokols.
- ⁴³ Saistošie noteikumi Nr.25 "Par Rūjienas novada kapsētu uzturēšanu" (apstiprināti ar Rūjienas novada domes 12.12.2013. lēmumu (protokols Nr.15, 26.punkts)), 36.–39.punkts.
- ⁴⁴ Saistošie noteikumi Nr.25 "Par Rūjienas novada kapsētu uzturēšanu" (apstiprināti ar Rūjienas novada domes 12.12.2013. lēmumu (protokols Nr.15, 26.punkts)), 40.–41.punkts.
- ⁴⁵ Saistošie noteikumi Nr.25 "Par Rūjienas novada kapsētu uzturēšanu" (apstiprināti ar Rūjienas novada domes 12.12.2013. lēmumu (protokols Nr.15, 26.punkts)), 42.punkts un Valsts kontroles un Pašvaldības 14.02.2017. intervijas protokols.
- ⁴⁶ Attīstības programmas investīciju plāns ilgtermiņa un vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai (aktualizēts ar Rūjienas novada domes 29.06.2017. lēmumu (protokols Nr.7, 6.punkts)), projekts Nr.1.5.1.6., 31.lpp, projekti Nr.2.5.1.1.–2.5.1.4., 47.lpp.
- ⁴⁷ Pašvaldības 29.06.2017. vēstule Nr.RNP/5–8/17/368.
- ⁴⁸ Fotogrāfija no Valsts kontroles revidentu arhīva.
- ⁴⁹ Pašvaldības 29.06.2017. vēstule Nr.RNP/5–8/17/368.
- ⁵⁰ Attīstības plānošanas sistēmas likuma 3.panta otrā daļa, 4.pants, 6.panta otrā un trešā daļa, MK 14.10.2014. noteikumu Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" 22.–24.punkts, Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.pants.
- ⁵¹ Apstiprināta ar Rūjienas novada domes 16.08.2012. lēmumu (protokols Nr.8, 1.punkts).
- ⁵² Apstiprināta ar Rūjienas novada domes 16.08.2012. lēmumu (protokols Nr.8, 1.punkts).

- ⁵⁴ Attīstības programmas III daļa Stratēģiskā daļa (apstiprināta ar Rūjienas novada domes 16.08.2012. lēmumu (protokols Nr.8, 1.punkts)), 2. Rīcību plāns, 27.lpp.
- ⁵⁵ Attīstības programmas investīciju plāns ilgtermiņa un vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai (aktualizēts ar Rūjienas novada domes 29.06.2017. lēmumu (protokols Nr.7, 6.punkts)), projekts Nr.1.5.1.6., 31.lpp.; projekti Nr.2.5.1.1.–2.5.1.4., 47.lpp.
- ⁵⁶ Attīstības programmas II daļa Pašreizējā situācija (apstiprināta ar Rūjienas novada domes 16.08.2012. lēmumu (protokols Nr.8, 1.punkts)), 4. Tehniskā infrastruktūra, 77.lpp.
- ⁵⁷ Attīstības programmas II daļa Pašreizējā situācija (apstiprināta ar Rūjienas novada domes 16.08.2012. lēmumu (protokols Nr.8, 1.punkts)), 2.4. Nekustamā īpašuma apsaimniekošana, 42.lpp., 4.4. Atkritumu saimniecība un pārējā infrastruktūra, 77.lpp.
- ⁵⁸ Rūjienas novada teritorijas plānojums 2012.–2024.gadam (apstiprināts ar Rūjienas novada domes 19.07.2012. lēmumu (protokols Nr.7, 48.punkts)), I. daļa Paskaidrojuma raksts, 9. Sociālā infrastruktūra, Kapsētas, 70.lpp.
- ⁵⁹ Attīstības programmas III daļa Stratēģiskā daļa (apstiprināta ar Rūjienas novada domes 16.08.2012. lēmumu (protokols Nr.8, 1.punkts)), 2. Rīcību plāns, 27.lpp.
- ⁶⁰ “SM4 Nodrošināta droša un videi draudzīga latviska tradicionāla kultūrvidē pievilcīgu dabas ainavu ielokā”.
- ⁶¹ “4. Kvalitatīva infrastruktūra nodrošina vidi saudzējošas attīstības telpas un ērti pieejamus pakalpojumus”.
- ⁶² “2.VTP Mūsdienīgu prasībām atbilstoša infrastruktūra”.
- ⁶³ “2.5.R.V. Sabiedriskās infrastruktūras attīstība”.
- ⁶⁴ Attīstības programmas investīciju plāns ilgtermiņa un vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai (aktualizēts ar Rūjienas novada domes 29.06.2017. lēmumu (protokols Nr.7, 6.punkts)), projekti Nr.2.5.1.1.–2.5.1.3., 47.lpp.
- ⁶⁵ Attīstības programmas III daļa Stratēģiskā daļa (apstiprināta ar Rūjienas novada domes 16.08.2012. lēmumu (protokols Nr.8, 1.punkts)), 6. Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas ieviešanas un kontroles process, 81.–85.lpp.
- ⁶⁶ Pašvaldības 29.06.2017. vēstule Nr.RNP/5–8/17/368.
- ⁶⁷ Attīstības programmas III daļa Stratēģiskā daļa (apstiprināta ar Rūjienas novada domes 16.08.2012. lēmumu (protokols Nr.8, 1.punkts)), 6. Ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un attīstības programmas ieviešanas un kontroles process, 81. un 84.lpp.
- ⁶⁸ Publiskas personas finanšu līdzekļu un mantas izšķērdēšanas novēršanas likuma 3.panta pirmā daļa.
- ⁶⁹ Pašvaldības 29.06.2017. vēstule Nr.RNP/5–8/17/368.
- ⁷⁰ Pašvaldības “Noteikumi par Rūjienas novada pašvaldības budžeta sagatavošanu, apstiprināšanu un kontroli” (apstiprināti ar Rūjienas novada domes 23.10.2014. lēmumu (protokols Nr.10, 8.punkts)), 11., 16., 25.punkts.
- ⁷¹ Skatīt, piemēram, Pašvaldības Kapsētu apsaimniekošanas/Nekustamā īpašuma nodaļas 2015.gada budžeta projekta pieteikuma pielikumu.
- ⁷² Pašvaldības saistošie noteikumi Nr.1/2016 “Par Rūjienas novada pašvaldības 2016.gada budžetu” (apstiprināti ar Rūjienas novada domes 21.01.2016. lēmumu (protokols Nr.1, 6.punkts)), 4.pielikums Paskaidrojuma raksts, 14.lpp.
- ⁷³ Attīstības programmas investīciju plāns ilgtermiņa un vidēja termiņa prioritāšu sasniegšanai (aktualizēts ar Rūjienas novada domes 29.06.2017. lēmumu (protokols Nr.7, 6.punkts)), projekts Nr.2.5.1.2., 47.lpp.
- ⁷⁴ Pašvaldības 29.06.2017. vēstule Nr.RNP/5–8/17/368.
- ⁷⁵ Saistošie noteikumi Nr.25 “Par Rūjienas novada kapsētu uzturēšanu” (apstiprināti ar Rūjienas novada domes 12.12.2013. lēmumu (protokols Nr.15, 26.punkts)), Pielikums Nr.1.
- ⁷⁶ Noteikumi “Par Rūjienas novada pašvaldības, tās iestāžu un struktūrvienību sniegto maksas pakalpojumu izcenojumu aprēķināšanas metodiku un izcenojumu apstiprināšanas kārtību” (apstiprināti ar Rūjienas novada domes 23.10.2014. lēmumu (protokols Nr.10, 8.punkts)).
- ⁷⁷ Skatīt 2013.gadā veiktās kalkulācijas pakalpojumiem “Jaunas kapuvietas ierādīšana”, “Kapuvietas nomas maksa”, “Apbedīšana nomātā kapuvietā”, “Kapličas izmantošana bērnu ceremonijai”.
- ⁷⁸ Valsts kontroles un Pašvaldības 14.02.2017. intervijas protokols.
- ⁷⁹ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.pants.
- ⁸⁰ Gādāt par kapsētu un beigto dzīvnieku apbedīšanas vietu izveidošanu un uzturēšanu.
- ⁸¹ Valsts pārvaldes iekārtas likuma 88.pants.
- ⁸² Ekonomikas un finanšu vārdnīca. Rīga: Apgāds Norden AB – 2003., 350.lpp.
- ⁸³ Spēkā tikai Ogres pilsētā.
- ⁸⁴ Noteikts rezervējamās kapuvietas platības ierobežojums – līdz 12 kvadrātmetriem.
- ⁸⁵ Šāds maksājums noteikts tikai Alūksnes pilsētas kapsētās.
- ⁸⁶ Personām, kuras vecākas par 65 gadiem ar mērķi, lai šajā kapavietā tiktu apglabāta šī persona.

⁸⁷ Kā arī personām, kurām kapsētā apbedīti radinieki.